

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 199 din 24.08.2021) Lectura II

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative și comunică următoarele.

Pentru lectura a doua, Comisia economie, buget și finanțe a examinat amendamentele deputaților din Parlamentul Republicii Moldova, propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului, în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și propunerile reprezentanților societății civile înaintate la proiectul de lege nr. 199 din 24.08.2021.

Rezultatul examinării amendamentelor și propunerilor înaintate este reflectat în tabela de sinteză și în proiectul de lege redactat care sunt părți componente a prezentului Raport.

Urmare examinării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative, în contextul amendamentelor și propunerilor acceptate, Comisia economie, buget și finanțe, cu 6 voturi "pro" și 2 "abținut", propune adoptarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative nr.199 din 24.08.2021 în lectura a doua.

Dumitru ALAIBA
Președinte al Comisiei

Sinteza
rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr199 din24.08.2021)

<i>Proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative</i>	<i>Amendamentele deputaților, propunerile și obiecțiile comisiilor parlamentare și Direcției generale uridice, conținutul obiecției sau propunerii</i>	<i>Opinia autorului</i>	<i>Rezultatele examinării de Comisie</i>
<i>1</i>	<i>2</i>		<i>3</i>
	<p><u>Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Astfel, la art. 3 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, noțiunea „<i>consimțământul subiectului de date</i>” a fost expusă într-o nouă redacție cu preluarea noțiunii respective din Regulamentul UE general privind protecția datelor.</p> <p>Urmare a expunerii acestei noțiuni într-o nouă redacție, în contextul excluderii consimțământului subiectului datelor cu caracter personal, după cum se menționează în nota informativă, se propun a fi înserate modificări în mai multe acte normative, după cum urmează: Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, Codul civil, Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării</p>	<p>Proiectul de lege nr. 421 și nr. 422 votate în Parlament în lectura 1, necesită ajustări considerabile, având în vedere cele peste 300 de pagini de propuneri și obiecții înaintate de către instituțiile și autoritățile publice, dar și de către sectorul privat și cel asociativ. Nefiind clară finalitatea acestui proces, dar și perioada de intrare a noului cadru legislativ privind protecția datelor cu caracter personal conform regulamentelor europene, modificările propuse prin proiectul de lege nr. 199/2021 are drept scop, ajustarea imediată a impedimentelor de</p>	

	<p>terrorismului, Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.</p> <p>Totodată, ținem să menționăm, că în procedură legislativă se află proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal nr. 422 din 22.11.2018, care este elaborat în scopul transpunerii Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului. Acest proiect de lege a fost adoptat în I lectură în data de 30.11.2018.</p> <p>Dat fiind, că în Foaia de parcurs este preconizată transpunerea unor prevederi din Regulamentul (UE) 2016/679 General privind</p>	<p>ordin legal la legislația în vigoare care a transpus distorsionat cerințele cu privire la consimțământul subiectului de date în calitate de unic temei legal la prelucrarea datelor cu caracter personal dar și excluderea notificării ca fiind desuetă</p>	
--	---	--	--

<p>Lege privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91 din 29.05.2014</p> <p>Prezenta lege creează cadrul necesar aplicării Directivei nr.1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr.L13 din 19 ianuarie 2000.</p>	<p>protecția datelor în legislația națională, reîterăm necesitatea examinării proiectului de lege, ținându-se cont de declarația de compatibilitate prezentată de Centrul de Armonizare a Legislației, precum și în corelare cu proiectul de lege nr. 422/2018.</p>		
<p>La nivel comunitar, există REGULAMENTUL (UE) NR. 910/2014 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 23 iulie 2014 privind identificarea electronică și serviciile de încredere pentru tranzacțiile electronice pe piața internă și de abrogare a Directivei 1999/93/CE.</p> <p>În acest context, ar fi binevenit aportul Centrului de armonizare a legislației în vederea necesității efectuării substituiri de rigoare.</p> <p>De asemenea, se solicită transpunerea art. 25 din acest Regulament, asupra căreia se va expune Centrul de armonizare a legislației.</p>	<p>În preambulul Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, se concretizează că „Prezenta lege creează cadrul necesar aplicării Directivei nr.1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr.L13 din 19 ianuarie 2000”.</p>	<p>În prezent Serviciul Informații și Securitate promovează o nouă lege care va veni să transpună Regulamentul UE 910/2014.</p> <p>În Legea actuală nr.91/2014 simpla schimbare a preambulei nu este suficientă, sunt necesare modificări mai profunde ca să fie transpus Regulamentul 910/2014.</p>	

<p>Art. I. - La articolul 33 alineatul (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art. 1), cuvintele,, se semnează de către toți fondatorii și se autentifică notarial” se substituie cu cuvintele ,,și se semnează de către toți fondatorii”.</p>	<p>Dna Larisa Voloh, deputată în Parlament Art. I. - La art.I numărul „33” se substituie cu numărul „31”.</p> <p>Gubernul La art. 1 – la Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni, luând în considerare faptul republicării legii, urmează a fi modificată sursa republicării: „republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 372-382, art. 341)”. Suplimentar, urmează a fi modificat articolul supus modificării, și anume articolul 33, substituit cu articolul 31.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Art. I. - La articolul 33 alineatul (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art. 1), cuvintele,, se semnează de către toți fondatorii și se autentifică notarial” se substituie cu cuvintele ,,și se semnează de către toți fondatorii”.</p>	<p>Comisia juridică, numiri și imunități Potrivit prevederilor art.5din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială actul notarial purtând ștampila și semnătura notarului este de autoritate publică, se prezumă legal, veridic și are forță probantă și, după caz, forță executorie prevăzută de lege. Totodată în conformitate cu art.30 alin.(2) din legea menționată se supun autentificării notariale, în cazurile prevăzute de lege, actul de constituire, reorganizare a societății comerciale, de înstrăinare a părților sociale și acțiunilor, de vânzare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic, declarația de fiducie. Pomind de la prevederile legale menționate, Comisia consideră că excluderea autentificării</p>	<p>Nu se acceptă. Scopul proiectului de lege propus si, in special, a modificărilor ce se propun a fi introduse în Codul Civil, Legea nr.220/2007 si alte acte normative legate de procesul de înregistrare de stat a persoanelor juridice, este crearea premiselor pentru înregistrarea online a acestora, adică, înregistrarea fără prezența fizică a solicitanților. În baza analizei efectuate, s-a constatat ca la moment înregistrarea de stat a persoanelor juridice nu este</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

	<p>notariale a contractelor de constituire a societăților comerciale, precum și a actelor juridice de înstrăinare a părții sociale necesită o analiză suplimentară, în vederea asigurării unui echilibru între realizarea obiectivului legii și necesitatea asigurării securității raporturilor juridice civile din perspectiva competențelor legale conferite notarilor și rolului notarului de garantare a autenticității actului de constituire a societății comerciale.</p>	<p>posibila fără prezenta fizica a solicitantului, anume din cauza ca actele de constituire ale acestora trebuie să fie perfectate în forma autentică (adică, autentificarea notarială). Astfel, în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, "actul notarial, inclusiv anexele care fac parte integrantă din actul respectiv, se semnează în fața notarului de către pări sau reprezentanții lor și, după caz, de cei chemați a încuviința actele pe care părțile le întocmesc, de martori, traducători autorizați, interpreți autorizați și alte persoane, dacă este cerută prezența lor". Cu alte cuvinte, atât timp cât: (i) actele de constituire ale unei persoane juridice sunt supuse autentificării; iar (ii) autentificarea unor documente (inclusiv si a actelor de constituire) presupune prezenta fizica a persoanelor în fata notarului (sau registratorului de stat din cadrul I.P. Agenția</p>
--	---	---

		<p>Serviciilor Publice care au atribuții notariale), nu este posibilă înregistrarea de stat a persoanelor juridice în formatul online.</p> <p>Este necesar să menționăm, că în momentul elaborării proiectului respectiv, a fost studiată experiența altor țări europene (inclusiv a României și a Estoniei) și s-a constatat, că legislația acestor țări nu prevede necesitatea autentificării actelor de constituire ale persoanelor juridice.</p> <p>Suplimentar, s-a făcut analiza riscurilor legate de eliminarea necesității autentificării actelor de constituire și s-a constatat, că riscurile sunt minore. Acest lucru se explică prin următoarele:</p> <p>1. Pe pagina web a I.P. Agenția Servicii Publice sunt publicate modele de statut, elaborate de ASP. Aceste modele se utilizează la moment de către registratori în scopul înregistrării societăților</p>
--	--	--

		<p>comerciale și pot fi utilizate și ulterior de către solicitanții înregistrării.</p> <p>2. Legislația ce guvernează activitatea diferitor forme de organizare a societăților comerciale (SRL, SA, ONG, etc.) conține prevederi clare și exprese în privința conținutului actelor de constituire, fapt ce permite solicitanților să elaboreze aceste acte de sine-stătător.</p> <p>3. Noțiunea persoanei juridice din Codul Civil presupune că, asociații / acționarii persoanelor juridice poartă răspunderea pentru activitățile persoanei juridice, doar în limita aportului sau. Cu alte cuvinte, riscul unui asociat/acționar legat de o eventuală ilegalitate conținută în actul de constituire este limitat doar la valoarea aportului său. În final, eliminarea autentificării actelor de constituire nu înseamnă lipsa totală de control din partea</p>
--	--	---

		<p>statului asupra prevederilor actelor de constituire.</p> <p>Legislația actuală (inclusiv și după aprobarea modificărilor propuse) prevede necesitatea prezentării actelor de constituire în adresa registratorilor de stat din cadrul I.P. Agenția Servicii Publice, precum și dreptul registratorilor de a refuza înregistrarea dacă actul de constituire nu corespunde rigorilor legii. De exemplu, dacă părțile prezintă un statut care nu conține elementele obligatorii prevăzute de lege, registratorul va fi în drept să refuze înregistrarea acestuia.</p>	
<p>Art. I. - La articolul 33 alineatul (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 1-4, art. 1), cuvintele,, se semnează de către toți fondatorii și se autentifică notarial” se substituie cu cuvintele „și se semnează de către toți fondatorii”.</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>I. Art. I, modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.</p> <p>Privitor la sursa publicării, atenționăm că Legea nr. 1134/1997 a fost republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.372-382 art.341 din 31.12.2020. În acest context, reținem, că modificarea ce se propune la art. 33 alin. (4) nu se raportează la acest articol, ci la art. 31.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>Art. II. - Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art.318), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 20:</p> <p>la alineatul (6) cuvintele „documente electronice” se substituie cu cuvintele „documente electronice, semnate cu semnătură electronică avansată calificată de către titularii de drepturi, părțile actului sau persoanele care l-au întocmit,”</p> <p>la alineatul (7) cuvintele „în formă scrisă” se substituie cu cuvintele,, în formă scrisă pe suport de hârtie sau în formă de document electronic,”</p> <p>alineatul (8) se completează cu două propoziții cu următorul cuprins: „Dosarele cadastrale se formează și se țin prioritar în mod electronic. În cazul în care același dosar cadastral este ținut simultan pe suport hârtie și în format electronic și se atestă divergențe în datele stocate, au prioritate datele din dosarul cadastral ținut pe suport de hârtie.”</p>	<p>Totodată, considerăm necesar revederea art. 36 alin. (1) lit. b) care, de asemenea, prevede autentificarea notarială a actelor de constituire a societății pe acțiuni.</p>	<p>Nu se acceptă. Articolul citat prevede că se depun actele de constituire în original sau în copii autentificate notarial și nu referă la procesul de înființare a unei societăți pe acțiuni</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>Guvernul</p> <p>La art. 2 – modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, în privința completărilor propuse la art. 20 alin. (8) – se recomandă să se excludă ultima frază, fiind păstrată doar prima propoziție din textul propus pentru completare. În primul rând, clarificarea modului de utilizare și priorizare a dosarelor pe purtător de hârtie și dosarelor electronice nu ține de obiectul și scopul proiectului propus, dar din altă perspectivă, însăși admiterea posibilității ca unele dosare să existe în două forme în mod simultan riscă să creeze interpretări și practici abuzive. Astfel, se recomandă ca art.20 alin.(8) să fie completat doar cu propoziția: „Dosarele cadastrale se formează și se țin prioritar în mod electronic.”</p>	<p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	

<p>Art. II. - Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art.318), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 20:</p> <p>la alineatul (6) cuvintele „documente electronice” se substituie cu cuvintele „documente electronice, semnate cu semnătură electronică avansată calificată de către titularii de drepturi, părțile actului sau persoanele care l-au întocmit.”</p> <p>. Articolul 26:</p> <p>alineatul (1) se completează cu două propoziții cu următorul cuprins: „Cererea și documentele anexate se depun pe hârtie sau prin mijloace electronice de comunicare. În ultimul caz, cererea și documentele anexate se prezintă în formă de document electronic.”</p> <p>alineatul (6¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6¹) În cazul dosarului cadastral electronic, dacă cererea și documentele anexate se prezintă pe hârtie, acestea se restituie solicitantului, cu excepția celor prevăzute la art.20 alin.(7). În dosarul cadastral electronic se includ copiile scanate ale documentelor, a căror autenticitate este confirmată prin semnătura electronică aplicată de registrator sau exemplarele originale ale documentelor electronice transmise de solicitant.”</p>	<p><u>Dna Larisa Voloh, deputată în Parlament</u></p> <p>Art. II. - La art.II</p> <p>pct.1 alineatul (1), pct.2 art.26 alin. (2) din proiectul actului normativ se propune a fi exclus.</p> <p>Excluderea substituiri propuse de către autori la art.20 alin. (6) din Legea nr.1543/1998 cadastrului bunurilor imobile, este argumentată prin prevederile art.6 alin. (2) din legea nominalizată (transparența datelor despre înregistrare). Actualmente actul normativ stabilește că „<u>dacă actul justificativ este un document electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată (în continuare – document electronic), la solicitare se eliberează o copie pe suport de hârtie a documentului electronic, care se autentifică de registrator și conține mențiunea că este o copie a documentului electronic.</u>” Astfel, legiuitorul a stabilit condițiile necesare a fi îndeplinite de către un document pentru ca acesta să fie calificat drept unul electronic. Mai mult ca atât, condițiile date corespund condițiilor impuse de către autorii propunerii, iar art.54 alin. (1) lit.c) Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative impune regula potrivit căreia „terminologia utilizată este constantă, uniformă”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Scopul modificării nu este în a stabili condiția pentru documente electronice (adică semnate cu semnătură electronică), dar de a desfășura cercul de persoane care semnează documentul electronic și categoriile de documente electronice care pot fi incluse în dosarul electronic. Ori formularea în vigoare (actuală) a alin.(6) poate fi înțeleasă că în dosarul cadastral electronic pot fi acceptate doar documentele (fie copiile acestora) care sunt semnate/autentificate cu semnătura electronică a registratorului. Astfel completarea propusă vine să clarifice că în dosarul electronic se includ și documentele electronice originale, semnate de către „titularii de drepturi, părțile actului sau persoanele care l-au întocmit”, caz în care nu mai este necesară și semnătura electronică a registratorului.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	---	--	---

<p>Art. II. - Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.44-46, art.318), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 20:</p> <p>la alineatul (6) cuvintele „documente electronice” se substituie cu cuvintele „documente electronice, semnate cu semnătură electronică avansată calificată de către titularii de drepturi, părțile actului sau persoanele care l-au întocmit,”</p> <p>la alineatul (7) cuvintele „în formă scrisă” se substituie cu cuvintele „, în formă scrisă pe suport de hârtie sau în formă de document electronic,”</p> <p>alineatul (8) se completează cu două propoziții cu următorul cuprins: „Dosarele cadastrale se formează și se țin prioritar în mod electronic. În cazul în care același dosar cadastral este ținut simultan pe suport hârtie și în format electronic și se atestă divergențe în datele stocate, au prioritate datele din dosarul cadastral ținut pe suport de hârtie.”</p>	<p><u> Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. II, modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998:</p> <p>1) Art. 20:</p> <p>- alin. (6), pentru corectitudinea normei, recomandăm a se preciza cuvintele „<i>părțile actului</i>”;</p> <p>- alin. (7), întru respectarea principiului legiferării stabilit la art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în textul Legii supuse modificării, cuvintele „<i>în formă</i>” utilizate la al doilea caz gramatical, se vor substitui cu cuvintele „<i>sub formă</i>”. Obiecția este valabilă și pentru art. 26 alin. (1) propoziția a doua;</p> <p>- alin. (8) prima propoziție, pentru motivul expus anterior, cuvintele „<i>în mod electronic</i>” se vor substitui cu cuvintele „<i>în format electronic</i>”.</p>	<p>Nu se acceptă. Luând în calcul toate cazurile specificate în Legea 1543/1998 și legislația civilă, se indică întregul spectru de persoane care ar semna tot felul de documente ce se includ într-un dosar cadastral, „părțile unui act” fiind doar o categorie.</p> <p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
		<p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>2. Articolul 26: alineatul (1) se completează cu două propoziții cu următorul cuprins: „Cererea și documentele anexate se depun pe hîrtie sau prin mijloace electronice de comunicare. În ultimul caz, cererea și documentele anexate se prezintă în formă de document electronic.”</p> <p>alineatul (6¹) va avea următorul cuprins: „(6¹) În cazul dosarului cadastral electronic, dacă cererea și documentele anexate se prezintă pe hîrtie, acestea se restituie solicitantului, cu excepția celor prevăzute la art.20 alin.(7). În dosarul cadastral electronic se includ copiile scanate ale documentelor, a căror autenticitate este confirmată prin semnătura electronică aplicată de registrator sau exemplarele originale ale documentelor electronice transmise de solicitant.”</p>	<p>2) Art. 26: - alin. (1) prima propoziție, întru unificarea terminologiei, cuvintele „pe hîrtie” se vor substitui cu cuvintele „pe suport de hîrtie”. Reiterăm obiecția și pentru alin. (6¹) al acestui articol.</p> <p>- alin. (6¹), propoziția a doua conține reglementări similare celor cuprinse la art. 20 alin. (6), pentru care motiv sugerăm corelarea ambelor prevederi.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>De fapt pentru ambele alineate (din art.20 și din 26) se propun doar mici completări, sensul și logica principală a normei (în ambele cazuri) fiind păstrată așa cum este în prezent. Ca alternativă alin. (6¹) poate fi modificat în alt mod: „la alineatul (6¹) cuvintele „cererea și documentele anexate” se substituie cu cuvintele „dacă cererea și documentele anexate se prezintă pe suport de hîrtie, acestea” și la final se completează cu cuvintele „sau exemplarele originale ale documentelor electronice transmise de solicitant.”</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. IV. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Guvernul</u> La art. IV. – Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 – în acest sens urmează a fi introduse următoarele modificări redacționale. Referitor la art. 227 alin. (3), cu privire la excluderea cuvintelor „și semnătura</p>	<p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>1. La articolul 227 alineatul (3), cuvintele ”și semnătura lichidatorului” se exclud;</p> <p>2. La articolul 246 alineatul (1) cuvintele “autentificat notarial” se exclud.</p>	<p>lichidatorului”, menționăm că din varianta actuală a acestui alineat rezultă că în registrul de publicitate se înscriu numele, domiciliul, numărul actului de identitate, numărul de identificare de stat personal (IDNP) al lichidatorului, precum și semnătura lichidatorului. În cazul în care se vor exclude cuvintele „și semnătura lichidatorului”, norma va rămâne imperfectă. De aceea, dacă se propune ca în registrul de publicitate să nu figureze semnătura lichidatorului, păstrându-se, în același timp, toate datele despre lichidator, sugerăm substituirea cuvintelor „și semnătura lichidatorului” cu cuvintele „a lichidatorului”.</p> <p>Din punct de vedere redacțional, se propune ca la articolul 248 alineatul (2), textul „autentificării actului de constituire, asociații ei” se fie substituit cu textul „aprobării actului de constituire de către toți asociații fondatori, aceștia”.</p> <p>4 De asemenea, se propune modificarea art. 249 alin. (2) lit. a), prin excluderea cuvintelor „sau nu este autentificat notarial”, ceea ce corespunde spiritului proiectului.</p>		
<p>Art. IV. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Dna Larisa Voloh, deputată în Parlament</u> Art. IV se completează cu un punct nou cu următorul cuprins: „8. La articolul 323 litera a) se exclude”.</p>	<p>Se acceptă de principiu observația că o astfel de formă autentică a aportului la capitalul social ar fi un impediment pentru înregistrarea întreprinderii la</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>1. La articolul 227 alineatul (3), cuvintele ”și semnătura lichidatorului” se exclud;</p> <p>2. La articolul 246 alineatul (1) cuvintele ”autentificat notarial” se exclud.</p> <p>7. La articolul 321 alineatul (2) după cuvântul „telefonograme” se completează cu sintagma „documente electronice”.</p>		<p>distanță.</p> <p>În acest sens, în următorul pachet cu privire la digitalizarea unor activități (notariale, fiscale etc.) se propune următoarea modificare a art.323 CC:</p> <p>La articolul 323 litera a) după cuvintele „cu excepția” se completează cu cuvintele „actelor încheiate în formă electronică între persoane juridice cu aplicarea semnăturii electronice avansate calificate sau”</p>	
	<p><u>Comisia juridică, numiri și imunități</u></p> <p>Potrivit prevederilor art.5din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială actul notarial purtând ștampila și semnătura notarului este de autoritate publică, se prezumă legal, veridic și are forță probantă și, după caz, forță executorie prevăzută de lege.</p> <p>Totodată în conformitate cu art.30 alin.(2) din legea menționată se supun autentificării notariale, în cazurile prevăzute de lege, actul de constituire, reorganizare a societății comerciale, de înstrăinare a părților sociale și acțiunilor, de vânzare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic, declarația de fiducie.</p> <p>Pornind de la prevederile legale menționate, Comisia consideră că excluderea autentificării</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Scopul proiectului de lege propus si, in special, a modificărilor ce se propun a fi introduse în Codul Civil, Legea nr.220/2007 si alte acte normative legate de procesul de înregistrare de stat a persoanelor juridice, este crearea premiselor pentru înregistrarea online a acestora, adică, înregistrarea fără prezenta fizica a solicitanților. În baza analizei efectuate, s-a constatat ca la moment înregistrarea de stat a persoanelor juridice nu este</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

	<p>notariale a contractelor de constituire a societăților comerciale, precum și a actelor juridice de înstrăinare a părții sociale necesită o analiză suplimentară, în vederea asigurării unui echilibru între realizarea obiectivului legii și necesitatea asigurării securității raporturilor juridice civile din perspectiva competențelor legale conferite notarilor și rolului notarului de garantare a autenticității actului de constituire a societății comerciale.</p>	<p>posibila fără prezența fizică a solicitantului, anume din cauza ca actele de constituire ale acestora trebuie să fie perfectate în forma autentică (adică, autentificarea notarială). Astfel, în conformitate cu prevederile art. 15 din Legea nr.246/2018 privind procedura notarială, "actul notarial, inclusiv anexele care fac parte integrantă din actul respectiv, se semnează în fața notarului de către părți sau reprezentanții lor și, după caz, de cei chemați a încuviința actele pe care părțile le întocmesc, de martori, traducători autorizați, interpreți autorizați și alte persoane, dacă este cerută prezența lor". Cu alte cuvinte, atât timp cât: (i) actele de constituire ale unei persoane juridice sunt supuse autentificării; iar (ii) autentificarea unor documente (inclusiv și a actelor de constituire) presupune prezența fizică a persoanelor în fața notarului (sau registratorului de stat din cadrul I.P. Agenția</p>
--	---	--

		<p>Serviciilor Publice care au atribuții notariale), nu este posibilă înregistrarea de stat a persoanelor juridice în formatul online.</p> <p>Este necesar să menționăm, că în momentul elaborării proiectului respectiv, a fost studiată experiența altor țări europene (inclusiv a României și a Estoniei) și s-a constatat, că legislația acestor țări nu prevede necesitatea autentificării actelor de constituire ale persoanelor juridice.</p> <p>Suplimentar, s-a făcut analiza riscurilor legate de eliminarea necesității autentificării actelor de constituire și s-a constatat, că riscurile sunt minore. Acest lucru se explică prin următoarele:</p> <p>1. Pe pagina web a I.P. Agenția Servicii Publice sunt publicate modele de statut, elaborate de ASP. Aceste modele se utilizează la moment de către registratori în scopul înregistrării societăților</p>	
--	--	--	--

		<p>comerciale și pot fi utilizate și ulterior de către solicitanții înregistrării.</p> <p>2. Legislația ce guvernează activitatea diferitor forme de organizare a societăților comerciale (SRL, SA, ONG, etc.) conține prevederi clare și exprese în privința conținutului actelor de constituire, fapt ce permite solicitanților să elaboreze aceste acte de sine-stătător.</p> <p>3. Noțiunea persoanei juridice din Codul Civil presupune că, asociații / acționarii persoanelor juridice poartă răspunderea pentru activitățile persoanei juridice, doar în limita aportului sau. Cu alte cuvinte, riscul unui asociat/acționar legat de o eventuală ilegalitate conținută în actul de constituire este limitat doar la valoarea aportului său. În final, eliminarea autentificării actelor de constituire nu înseamnă lipsa totală de control din partea</p>
--	--	---

<p>Art. IV. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La articolul 227 alineatul (3), cuvintele ”și semnătura lichidatorului” se exclud; 2. La articolul 246 alineatul (1) cuvintele “autentificat notarial” se exclud. 		<p>statului asupra prevederilor actelor de constituire. Legislația actuală (inclusiv și după aprobarea modificărilor propuse) prevede necesitatea prezentării actelor de constituire în adresa registratorilor de stat din cadrul I.P. Agenția Servicii Publice, precum și dreptul registratorilor de a refuza înregistrarea dacă actul de constituire nu corespunde rigurilor legii. De exemplu, dacă părțile prezintă un statut obligatorii prevăzute de lege, registratorul va fi în drept să refuze înregistrarea acestuia.</p>	
<p>Art. IV. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 66-75, art. 132), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. La articolul 227 alineatul (3), cuvintele ”și semnătura lichidatorului” se exclud; 2. La articolul 246 alineatul (1) cuvintele “autentificat notarial” se exclud. 	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. IV, modificarea Codului Civil al Republicii Moldova, nr. 1107/2002: 1) Art. 227 alin. (3), cu referire la excluderea cuvintelor „și semnătura lichidatorului”, din varianta actuală a acestui alineat rezultă, că în registrul de publicitate se înscriu numele, domiciliul, numărul actului de identitate, numărul de identificare de stat personal (IDNP) al lichidatorului, precum și semnătura lichidatorului. În cazul în care se</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>3. La articolul 248 alineatul (2) cuvintele „autentificării actului de constituire” se substituie cu cuvintele „aprobării actului de constituire de către toți fondatorii”.</p> <p>5. La articolul 316 alineatul (1) sintagma „formă electronică” se exclude.</p>	<p>vor exclude cuvintele „și semnătura lichidatorului”, norma va rămâne imperfectă. De aceea, dacă se dorește ca în registrul de publicitate sa nu figureze semnătura lichidatorului, păstrându-se, în același timp, toate datele despre lichidator, sugerăm substituirea cuvintelor „și semnătura lichidatorului” cu cuvintele „a lichidatorului”.</p> <p>Propunerea înaintată va fi conformă dispozițiilor art. 228 din Cod, care prevede înregistrarea lichidatorului după desemnarea acestuia.</p> <p>2) Art. 248 alin. (2), recomandăm substituirea cuvântului „aprobării” cu cuvântul „semnării”, fiind, astfel, în concordanță cu prevederile art. 247 alin. (4) din Cod, care prevede, că actul de constituire se semnează de către toți fondatorii. Obiecția este valabilă și pentru art. 249 alin. (2) lit. a).</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că actul de constituire, după natura sa, urmează a fi aprobat și nu semnat. Totodată, în sensul recomandării înaintate proiectul urmează a fi îmbunătățit prin modificarea art. 247 alin. (4) și a art. 249 alin. (2) lit. a).</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>3) Art. 316 alin. (1), potrivit redacției acestui alineat, <i>actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.</i> Excluderea din conținutul acestui alineat a <i>formei electronice</i> nu este justificată, fiindcă în norma acestui alineat sunt prevăzute toate formele de încheiere a actului juridic, fiind desășurate în următoarele articole, precum art. 317 „forma verbală a actului juridic”, art. 318 „forma electronica a actului juridic”, art. 321 „forma scrisă a</p>	<p>3) Art. 316 alin. (1), potrivit redacției acestui alineat, <i>actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică.</i> Excluderea din conținutul acestui alineat a <i>formei electronice</i> nu este justificată, fiindcă în norma acestui alineat sunt prevăzute toate formele de încheiere a actului juridic, fiind desășurate în următoarele articole, precum art. 317 „forma verbală a actului juridic”, art. 318 „forma electronica a actului juridic”, art. 321 „forma scrisă a</p>	<p>Se acceptă parțial. Excluderea formei electronice drept formă distinctă de cea scrisă este necesară, odată ce aceasta este doar o sub-categorie logică a formei scrise, un mod de expunere a informației cu exprimarea consimțământului prin semnătură, așa ca și în forma scrisă. În acest sens nici „forma</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

	<p><i>actului juridic</i>” și art. 323 „<i>forma autentică a actului juridic</i>”. De asemenea, nu este justificată propunerea de expunere a art. 318 într-o nouă redacție „<i>forma electronică a actului juridic scris</i>”, datorită faptului că autentificarea este posibilă doar în cazul actelor juridice încheiate în formă scrisă. În acest context, sugerăm revederea soluțiilor legislative înaintate.</p>	<p>textuală” de la art.320 la fel nu este indicată în art.316, așa cum nu este încadrat și „actul încheiat prin mijloace electronice” (art.319) în șirul logic din art.316. Totodată, prin stabilirea formei electronice distincția de cea scrisă, există riscul ca actele pentru care legea indică obligatorie forma scrisă, dacă se întocmesc în formă electronică să fie interpretate ca lovite de nulitate (art.322) odată ce nu respectă forma (scrisă) indicată de lege. În mod contrar, dacă se păstrează această distincție superficială între forma scrisă și forma electronică, atunci, pentru a promova liber forma electronică ar fi necesar în toată legislația civilă, lângă cerința de formă scrisă să adăugăm „sau în formă electronică”. Totuși suntem de acord că și actul autentic trebuie să existe în formă electronică, de aceea punctul 6. se propune în următoarea formulare (fără modificarea titlului):</p>
--	--	--

<p>6. Articolul 318: titlul articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 318. Forma electronică a actului juridic scris”</p> <p>la alineatul (1) cuvintele „Actul juridic” se substituie cu cuvintele „Actul juridic scris”</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Actul juridic scris se încheie în formă electronică dacă este semnat cu semnătură electronică avansată calificată a persoanei care încheie actul, dacă acordul părților sau legea nu prevede cerința de utilizare a unui alt tip de semnătură electronică.”</p> <p>7. La articolul 321 alineatul (2) după cuvântul „telefonograme” se completează cu sintagma „documente electronice”.</p>		<p>Articolul 318: la alineatul (1) cuvintele „Actul juridic” se substituie cu cuvintele „Actul juridic scris/autentic”</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Actul juridic scris se încheie în formă electronică dacă este semnat cu semnătură electronică avansată calificată a persoanei care încheie actul, dacă acordul părților sau legea nu prevede cerința de utilizare a unui alt tip de semnătură electronică.”</p>	
<p>Art. V. La articolul 333 alineatul (6) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 176-181, art. 513), cu modificările ulterioare, litera a) se abrogă.</p>	<p>Guvernul</p> <p>La art. V, referitor la Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, sugerăm de indicat corect numărul articolului care se supune modificării. La articolul 333 alineatul (6) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, litera a) se abrogă.</p> <p>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Art. V. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, atenționăm, că s-a produs o eroare de tastare, respectiv, cifra „333” se va substitui cu cifra „33”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Art. V. La articolul 333 alineatul (6) din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 176-181, art. 513), cu modificările ulterioare, litera a) se abrogă.</p>	<p>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</p> <p>Art. V. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, atenționăm, că s-a produs o eroare de tastare, respectiv, cifra „333” se va substitui cu cifra „33”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La Art. V. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, cifra „333” se va substitui cu cifra „33”.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>Art. VI. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 1 se completează cu două noțiuni cu următorul cuprins:</p> <p><i>”Orice modalitate care permite confirmarea recepționării / înștiințării” – se consideră că recepționarea este confirmată după îndeplinirea uneia dintre următoarele cerințele, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi:</i></p> <p>a) când este predată destinatarului;</p> <p>b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;</p> <p>c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau</p> <p>d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.</p> <p>2. Ultima propoziție din alin. (1) al art.48 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Obligația de informare a persoanei selectate în vederea angajării sau a salariatului în cazul transferului se consideră îndeplinită de către angajator la momentul semnării contractului</p>	<p>Guvernul</p> <p>Art. VI. – Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003: La punctul 1, articolul 1 noțiunea „în forma scrisă” propunem să fie modificată și expusă în următoarea redacție: „Forma scrisă – orice informație (certificat, document, contract) expusă în scris cu litere, cifre, semne grafice scris olograf pe suport de hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare, inclusiv informației.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La punctul 1, articolul 1 noțiunea „în forma scrisă” se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Forma scrisă – orice informație (certificat, document, contract) expusă în scris cu litere, cifre, semne grafice scris olograf pe suport de hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare, inclusiv informației sau în alt mod ce permite citirea informației.”</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Punctul 2, articolul 48 alin. (1) la final sintagma ”ambele semnate de angajator” se înlocuiește cu sintagma ” semnate de angajator, cu semnătură electronică sau semnătură olografă”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La articolul 48 alin. (1) la final sintagma ”ambele semnate de angajator” se înlocuiește cu sintagma ” semnate de angajator, cu semnătură electronică sau semnătură olografă”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La articolul 48 alin. (1) la final sintagma ”ambele semnate de angajator” se înlocuiește cu sintagma ” semnate de angajator, cu semnătură electronică sau semnătură olografă”.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>individual de muncă sau a actului adițional la contractul individual de muncă.”.</p> <p>3. Art. 56 alin.(3) va avea următorul cuprins: „(3)Contractul individual de muncă se întocmește în două exemplare și se semnează de către părți: a) cu semnătură olografă – în asemenea situații un exemplar al contractului individual de muncă se înmânează salariatului, iar celălalt se păstrează la angajator; b) cu semnătură electronică avansată calificată – în cazul în care părțile contractului individual de muncă, au convenit încheierea acestuia prin schimbul de documente electronice. În cazul în care angajatorul este autoritate publică, pe contractul individual de muncă se aplică ștampila acesteia.”.</p> <p>6. Articolul 68 alineatul (1) va avea următorul cuprins: ”(1) Contractul individual de muncă poate fi modificat printr-un acord suplimentar semnat de părți, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate. Acordul suplimentar este parte integrantă a contractului individual de muncă”</p>	<p>La punctul 3, modificările ce vizează art. 56 alin. (3), propunem de reconsiderat și de expus în următoarea redacție: „(3) Contractul individual de muncă se semnează de către părți: a) cu semnătură olografă – în două exemplare, dintre care un exemplar se înmânează salariatului, iar celălalt se păstrează la angajator; sau b) cu semnătură electronică avansată calificată – în cazul în care părțile contractului individual de muncă, au convenit încheierea acestuia prin schimbul de documente electronice.”.</p> <p>Suplimentar, la art. 210 alin. (2) al Codului muncii, după cuvintele „sub semnătură” să se completeze cu cuvintele „sau prin orice modalitate care permite confirmarea recepționării”.</p>	<p><u>Se acceptă</u> La art. 56 alin. (3) va avea următoare redacție: „(3) Contractul individual de muncă se semnează de către părți: a) cu semnătură olografă – în două exemplare, dintre care un exemplar se înmânează salariatului, iar celălalt se păstrează la angajator; sau b) cu semnătură electronică avansată calificată – în cazul în care părțile contractului individual de muncă, au convenit încheierea acestuia prin schimbul de documente electronice.”</p> <p><u>Se acceptă</u> La art. 210 alin. (2), după cuvintele „sub semnătură” se completează cu cuvintele „sau prin orice modalitate care permite confirmarea recepționării”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. VI. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Serviciul de Informații și Securitate</u></p>		

<p>1. Articolul 1 se completează cu două noțiuni cu următorul cuprins:</p> <p><i>”Orice modalitate care permite confirmarea recepționării / înștiințării”</i> – se consideră că recepționarea este confirmată după îndeplinirea uneia dintre următoarele cerințe, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere. 	<p>La punctul 1.</p> <p>Noțiunea urmează a fi revizuită în partea ce ține de recepționarea înștiințării în format electronic, or, redacția propusă contravine art. 21 al Legii nr. 91/2014 care prevede momentul expedierii și recepționării documentului electronic.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 1, noțiunea ”) noțiunea „<i>Orice modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării</i>” se substituie cu <i>”Confirmarea recepționării / înștiințării”</i> ce va avea următorul cuprins:</p> <p><i>”Confirmarea recepționării / înștiințării”</i> – se consideră că recepționarea/înștiințarea a fost confirmată după îndeplinirea uneia dintre următoarele cerințe, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar, potrivit regulilor de expediere și recepționare a 	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
---	---	--	---

<p>3. Art. 56 alin.(3) va avea următorul cuprins: „(3)Contractul individual de muncă se întocmește în două exemplare și se semnează de către părți: a) cu semnătură olografă – în asemenea situații un exemplar al contractului individual de muncă se înmânează salariatului, iar celălalt se păstrează la angajator; b) cu semnătură electronică avansată calificată – în cazul în care părțile contractului individual de muncă, au convenit încheierea acestuia prin schimbul de documente electronice. În cazul în care angajatorul este autoritate publică, pe contractul individual de muncă se aplică ștampila acesteia.”.</p> <p>6. Articolul 68 alineatul (1) va avea următorul cuprins: ”(1) Contractul individual de muncă poate fi modificat printr-un acord suplimentar semnat de părți, inclusiv cu utilizarea semnăturii electronice avansate calificate. Acordul suplimentar este parte integrantă a contractului individual de muncă”</p>	<p>La punctul 3 și 6. Se propune excluderea sintagmei”Avansate calificate, or, conform art.3 lit.a0 al Legii nr.91/2014 persoanele au libertatea alegerii și utilizării oricărui tip de semnătură electronică</p>	<p>documentului electronic prevăzute de legislație; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care face posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.</p> <p><u>Nu se acceptă</u> Varianta utilizării semnăturii avansate calificate în raporturile de muncă a fost unica formula de utilizare a semnăturii electronice acceptate în cadrul grupului tripartit.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>Art. VI. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. Articolul 1 se completează cu două noțiuni cu următorul cuprins:</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. VI. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003: Art. 1: a) noțiunea „<i>în formă scrisă</i>”: - sintagma „<i>în sensul prezentului cod</i>” urmează a fi exclusă, fiindcă aceeași</p>	<p><u>Se acceptă</u> La punctul 1, articolul 1 noțiunea „în forma scrisă” se expune în următoarea redacție:</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>„<i>În formă scrisă</i>” - în sensul prezentului cod, certificat, informație, ori alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice scris olograf pe hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de orice document, contract, comunicare, inclusiv electronică sau în alt mod ce permite citirea informației.</p>	<p>concretizare se conține deja în partea introductivă a acestui articol;</p> <p>- în varianta propusă, această definiție este expusă într-o formulă ambiguă care poate crea interpretări eronate și necesită a fi revizuită. Astfel, sugerăm expunerea definiției propuse în următoarea redacție:</p> <p>„<i>În formă scrisă – orice informație (certificat, document, contract) expusă în scris cu litere, cifre, semne grafice, scris olograf pe suport de hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare, inclusiv electronică sau în alt mod ce permite citirea informației</i>”.</p>	<p>„Forma scrisă – orice informație (certificat, document, contract) expusă în scris cu litere, cifre, semne grafice scris olograf pe suport de hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare, inclusiv electronică sau în alt mod ce permite citirea informației.”.</p>
<p>”<i>Orice modalitate care permite confirmarea recepționării / înștiințării</i>” – se consideră că recepționarea este confirmată după îndeplinirea uneia dintre următoarele cerințele, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi:</p> <p>a) când este predată destinatarului;</p> <p>b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică;</p> <p>c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau</p> <p>d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.</p> <p>2. Ultima propoziție din alin. (1) al art.48 va avea următorul cuprins:</p>	<p>b) noțiunea „<i>orice modalitate care permite recepționării/înștiințării</i>”:</p> <p>- potrivit art. 2 alin. (2) din Codul civil, raporturile de muncă sunt reglementate de codul civil și de alte legi. Art. 22 din Codul civil reglementează notificările, expunând detaliat mecanismul comunicării unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Dacă să facem o analiză a noțiunii propuse spre completarea ța art. 1 din Codul muncii, cerințele pentru care recepționarea va fi confirmată sunt preluate integral din conținutul art. 22 din Codul civil.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La art. 1, noțiunea „<i>Orice modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării</i>” se substituie cu ”<i>Confirmarea recepționării / înștiințării</i>” ce va avea următorul cuprins:</p> <p>”<i>Confirmarea recepționării / înștiințării</i>” – se consideră că recepționarea/înștiințarea a fost confirmată după îndeplinirea uneia dintre următoarele cerințele, oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi:</p> <p>a) când este predată destinatarului;</p>

<p>„Obligația de informare a persoanei selectate în vederea angajării sau a salariatului în cazul transferului se consideră îndeplinită de către angajator la momentul semnării contractului individual de muncă sau a actului adițional la contractul individual de muncă.”.</p>	<p>Pentru o mai bună redare a conținutului definiției propuse în reglementare, propunem expunerea acestei noțiuni după cum urmează: <i>„confirmarea recepționării/înștiințării - se consideră că recepționarea/înștiințarea a fost confirmată.....în continuare după text”.</i></p>	<p>b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar, potrivit regulilor de expediere și recepționare a documentului electronic prevăzute de legislație; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care face posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere.</p>	
<p>Art. VII. – Articolul 10 din Legea nr. 284/2004 privind comerțul electronic (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 40-47, art. 104), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează : alineatul (2) lit a) se exclude. alineatul (3), va avea următorul cuprins :</p>	<p><u> Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. VII, modificarea Legii nr. 284/2004 privind comerțul electronic. Vis-a-vis de expunerea alin. (3) al art. 10 într-o nouă redacție, nota informativă nu explică motivul amendării acestui alineat. Astfel, alin. (3) propus spre reglementare prevede, că termenul de stocare a informațiilor</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Unul dintre obiectivele de bază urmărit prin modificările aduse legislației privind protecția datelor, este excluderea întârzierii necorespunzătoare a temeiului legal – consumământul, or, conform prevederilor în cauză</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>„(3) Termenul de stocare a informațiilor utilizate în cadrul comerțului electronic sunt similare celor ținute pe suport de hârtie. În cazul în care legislația nu prevede expres termenul de stocare a datelor, operatorul prin decizia motivată stabilește termenul de ținere a acestor informații.”</p>	<p>utilizate în cadrul comerțului electronic să fie similar celui ținut pe suport de hârtie. Dar, Legea nr. 284/2004 nu conține careva reglementări în acest sens. În plus, propoziția a doua a acestui alineat admite ipoteza, că în cazul în care legislația nu va prevedea expres termenul de stocare a datelor, operatorul prin decizia motivată va stabili termenul de ținere a acestor informații.</p>	<p>regăsite la art. 10 alin. (3) este evident că nu este necesar consimțământul persoanei atunci când se urmăresc scopuri legitime – privind prevenirea, cercetarea și depistarea fraudelor legate de serviciile societății informaționale. Astfel, de fapt acestă pretinsă excepție care se regăsește în lege, în realitate nu reprezintă o excepție deoarece Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal indică expres că nu este necesar consimțământul subiectului de date atunci când prelucrarea se realizează în temeiul unor prevederi legale care indică expres procedura.</p>
<p>În acest context, art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal dispune, că <i>datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate. Stocarea datelor cu caracter personal pe o perioadă mai mare, în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se va face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.</i></p> <p>În acest sens, prin faptul că operatorul va putea, în mod discreționar, să stabilească termene de ținere a informațiilor utilizate în cadrul comerțului electronic, considerăm că ar putea exista situații de corupție, pentru care motiv sugerăm revederea normei respective.</p>	<p>În acest context, art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal dispune, că <i>datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate. Stocarea datelor cu caracter personal pe o perioadă mai mare, în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se va face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.</i></p> <p>În acest sens, prin faptul că operatorul va putea, în mod discreționar, să stabilească termene de ținere a informațiilor utilizate în cadrul comerțului electronic, considerăm că ar putea exista situații de corupție, pentru care motiv sugerăm revederea normei respective.</p>	<p>Privitor la dreptul operatorului de a stabili termenul de stocare a datelor, putem comunica că modificările propuse, din contra au scop excluderea situațiilor de corupție, atunci când comerțiantul este verificat de către Serviciul fiscal sau alte organe de control, acesta trebuie să prezinte documentele electronice care trebuie stocate</p>

		<p>pe un termen ca și în cazul celor care sunt stocate pe suport de hârtie, în conformitate cu legislația, iar în cazul în care legislația nu prevede termenul de stocare, în acest caz, operatorul va decide cât timp să le stocheze, în corespundere cu cerințele scopului pentru care sunt stocate, așa cum prevede art. 11 din Legea nr. 133/2011.</p>	
<p>Art. VIII. - Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 176-181 art. 867), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. În articolul 1, cuvintele „<i>consimțământ</i> – <i>consimțământul</i> conștientizat al pacientului sau al reprezentantului său legal”, se substituie cu cuvintele „<i>consimțământul</i> pacientului la intervenția medicală – <i>consimțământ conștientizat</i> care poate fi acordat de pacient sau de reprezentantul său legal”;</p>	<p><u> Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. VIII, modificarea Legii nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului,</p> <p>- cu referire la art. 1, prin care se propune modificarea noțiunii de „<i>consimțământ</i>”, apreciem că redacția propusă a acestei noțiuni este expusă într-o formă neclară și nedefinită, pentru care motiv optăm pentru păstrarea variantei actuale a acestei noțiuni.</p> <p><u> Guvernul</u></p> <p>La art. IX. care se referă la modificări pentru articolul 10 din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, luând în calcul prevederile Legii nr. 91/2014 cu privire la semnătura electronică și documentul electronic, însăși persoanele fizice din cadrul</p>	<p>Obiecția nu conține motivarea pe care se bazează, or, se reclamă ceea ce nu se aplică</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>Art. IX. – Articolul 10 din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art. 116), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Autoritățile publice locale sunt obligate să dețină și utilizeze semnătura electronică. În</p>		<p><u>Se acceptă</u></p> <p>Alineatul se va expune cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Autoritățile publice locale sunt obligate să se asigure că persoanele cu funcție de</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile publice locale sunt obligate să utilizeze mijloacele de comunicare electronice, în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile și funcționale. Documentele și actele administrative cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe purtător de hârtie se emit doar la cererea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatului internațional o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>unei persoane juridice aplică semnătura electronică, totodată autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să facă uz anume de „semnătura electronică avansată calificată”, pentru corelare mai bună cu legea menționată se propune de reformulat prima propoziție din alineatul (4) și de a o expune în următoarea redacție: „Autoritățile publice locale sunt obligate să se asigure că persoanele cu funcție de răspundere din cadrul acestora dețin și utilizează, în exercitarea funcțiilor, semnătura electronică avansată calificată.”</p>	<p>răspundere din cadrul acestora dețin și utilizează, în exercitarea funcțiilor, semnătura electronică avansată calificată. În desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile publice locale sunt obligate să utilizeze mijloacele de comunicare electronice, în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile și funcționale. Documentele și actele administrative cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe suport de hârtie se emit doar la cererea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatului internațional o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>Art. IX. – Articolul 10 din Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.32-35, art. 116), cu modificările</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. IX, completarea art. 10 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală cu alin. (4), pentru a fi în acord cu</p>	<p><u>S-a acceptat în redacția propusă de Guvern</u></p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	--	---	--	--	---	--

<p>ulterioare, se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Autoritățile publice locale sunt obligate să dețină și utilizeze semnătura electronică. În desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile publice locale sunt obligate să utilizeze mijloacele de comunicare electronice, în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile și funcționale. Documentele și actele administrative cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe purtător de hârtie se emit doar la cererea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatului internațional o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>terminologia utilizată în Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, cuvântul „purtător” se va substitui cu cuvântul „suport”.</p>	
<p>Art. X. Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.127-130, art.548), se modifică după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 16 alineatul (3) cuvintele “autentificării notariale” se substituie cu cuvintele “aprobării de către toți fondatorii”</p>	<p>Guvernul La art. X. – Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, punctul 2 propunem de perfecționat din punct de vedere redacțional și de expus în următoarea redacție: 5 „2. La articolul 16 alineatul (3), cuvintele „autentificării notariale a actului de constituire, fondatorii societății” se substituie cu cuvintele „aprobării actului de constituire de către toți fondatorii, aceștia”.</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>Art. X. Legea nr.135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (Monitorul Oficial al Republicii Moldova,</p>	<p>Direcția generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</p>	<p>Nu se acceptă. Considerăm că actul de constituire, după natura</p>
		<p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>2007, nr.127-130, art.548), se modifică după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 16 alineatul (3) cuvintele "autentificării notariale" se substituie cu cuvintele "aprobării de către toți fondatorii"</p>	<p>Art. X, modificarea Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, - art. 16 alin. (3), dat fiind că potrivit art. 12 alin. (2) din Lege, actul de constituire se semnează de toți fondatorii, cuvântul „aprobării” propunem a fi substituit cu cuvântul „semnării”.</p>	<p>sa, urmează a fi aprobat și nu semnat.</p>	
<p>Art.XI. Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), se modifică după cum urmează:</p> <p>2. La articolul 7:</p> <p>alineatul (1):</p> <p>literele a)-c) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„a) cererea de înregistrare conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;</p> <p>b) hotărrea de constituire și actele de constituire ale persoanei juridice, în funcție de forma juridică de organizare, în două exemplare;</p> <p>c) declarația privind beneficiarul efectiv în forma aprobată de organul înregistrării de stat și plasată pe pagina web oficială a acestuia.</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u> <u>La Art. XI</u> <u>La articolul 7., alin.(1) litera c si litera f) la alineatul (1) al articolului 33 se exclud.</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art.XI. Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), se modifică după cum urmează:</p> <p>. La articolul 36 alineatul (2), literele c),d¹) și d²) se abrogă.</p>	<p><u>Dna Larisa Voloh, deputată în Parlament</u></p> <p>La art.XI alineatul (1¹) din proiect de lege se propune a fi expus în următoarea redacție:</p> <p>1. „(1¹) Dacă pentru înregistrarea unei persoane juridice legea prevede necesitatea obținerii unui aviz sau a unei aprobări</p>	<p>De principiu observația se susține, iar procedura propusă, într-adevăr, va putea să faciliteze procesul de înregistrare a unei societăți comerciale care presupune obținerea unor avize prealabile.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

	<p>Totodată, proiectul operează cu noțiuni cu un conținut neclar, explicația cărora ar fi potrivit să se regăsească cel puțin în nota informativă (spre exemplu, <i>sisteme informaționale, mijloace electronice de comunicare dedicate</i> etc.).</p>		
<p>Art.XI. Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 4 alineatul (1) se completează cu cuvintele „care se achită prin utilizarea Serviciului guvernamental de plăți electronice sau prin virament”;</p>	<p>Guvernul La art. XI. – Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali se propune o serie de modificări atât din ordin redacțional, cât și de conținut. Punctul 1 propunem de reconsiderat și de expus în următoarea redacție: „1. La articolul (4): Alineatele (1) și (11) vor avea următorul cuprins: „(1) înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat și acordarea serviciilor de către organul înregistrării de stat se efectuează conform taxelor aprobate de către Guvern, care se achită prin utilizarea Serviciului guvernamental de plăți electronice. (11) Pentru înregistrarea de stat a organizațiilor necomerciale, constituite în conformitate cu Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, a modificărilor în actele de constituire ale acestora și în Registrul de stat, nu se percepe taxă.”. Propunerea de expunere în redacție nouă a alin. (1) are drept scop aducerea legii în cauză cu dispozițiile art. 43 alin. (2) din Legea finanțelor publice și</p>	<p>Nu se acceptă. Argumentarea modificării propuse nu poate fi acceptată, întrucât, în conformitate cu principiile de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător (Legea nr.160/2011) “perceperea plății pentru eliberarea actelor permise doar în cazurile în care mărimea ei este prevăzută expres de lege sau poate fi constatată/calculată în baza prevederilor actului legislativ”. Se propune, în loc de acceptare a acestei propuneri să fie acceptată propunerea <u>Direcției generale Juridice a Secretariatului Parlamentului prin care Anexa la Legea 220/2007 rămîne neschimbată cu eliminarea doar a cateva puncte de această</u></p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>2. La articolul 7: alineatul (1):</p> <p>literele a)-c) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„a) cererea de înregistrare conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;</p> <p>b) hotărârea de constituire și actele de constituire ale persoanei juridice, în funcție de forma juridică de organizare, în două exemplare;</p> <p>c) declarația privind beneficiarul efectiv în forma aprobată de organul înregistrării de stat și plasată pe pagina web oficială a acestuia.</p> <p>se introduce un alineat nou (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>“(1¹) Dacă pentru înregistrarea unei persoane juridice legea prevede necesitatea obținerii unui aviz sau a unei aprobări prealabile, organul înregistrării de stat verifică acordarea avizului respectiv solicitantului prin schimbul de date cu organul emitent respectiv.”</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine, suplimentar documentelor prevăzute la alin.(1), se depun următoarele documente:</p> <p>a) extrasul din registrul comerțului din țara de origine a persoanei juridice străine sau un document echivalent care conține datele de identificare ale persoanei juridice străine;</p>	<p>responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și art. 32 alin. (4) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care stabilesc competența Guvernului de aprobare a tarifelor pentru serviciile publice prestate de instituțiile publice din sfera sa de competență. Coroborat cu această propunere, considerăm necesar de abrogat și Anexa („Taxele pentru înregistrarea de stat și serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice”) la Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. În această ordine de idei, propunem ca pct. 12 din art. XI să fie expus în următoarea redacție: „... Anexa la lege se abrogă.” Prin urmare, în scopul aducerii în concordanță cu modificările respective, Guvernul va aduce modificările de rigoare în Hotărârea Guvernului nr. 966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice, prin completarea Nomenclatorului serviciilor prestate de către ASP și tarifelor la acestea cu serviciile de înregistrare de stat. În privința excluderii din modificarea propusă de către autorul inițiativei legislative, la articolul 4 alineatul (1), a cuvintelor „sau prin virament”, menționăm că aceasta se întemeiază pe dispozițiile pct. 6 din Hotărârea Guvernului nr. 712/2020 cu privire la serviciul guvernamental de plăți electronice (MPay). Conform actului normativ respectiv, entitățile guvernamentale, inclusiv Agenția Servicii</p>
--	---

<p>b) decizia organului competent al persoanei juridice străine privind constituirea unei persoane juridice în Republica Moldova.”;</p> <p>se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4¹) Procesarea de către organul înregistrării de stat a cererii de înregistrare are loc după achitarea de către solicitant a taxei de înregistrare. Organul înregistrării de stat consideră achitată taxa de înregistrare în momentul imediat următor efectuării de către solicitant a plății acesteia, fapt comunicat de către Serviciul guvernamental de plăți electronice printr-o notificare privind efectuarea completă a plății.”.</p> <p>3. La articolul 8:</p> <p>alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează de către solicitant în limba de stat și:</p> <p>1) se transmit organului înregistrării de stat în formă electronică, prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau sistemului de poșta electronică, sub formă de documente electronice cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic și actelor normative subsecvente acesteia; sau</p>	<p>Publice, în calitate de organ de înregistrare de stat al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, au obligația de a utiliza în mod exclusiv serviciul MPay pentru încasarea plăților în 6 procesul prestării serviciilor. În aceeași ordine de idei, menționăm că pct. 35 din Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a serviciului MPay, prevede că încasarea plăților prin intermediul serviciului MPay poate fi efectuată: prin carduri de plată, prin sisteme automatizate de deservire la distanță bancare și nebankare și prin numerar, cu utilizarea instrumentelor de plată ale prestatorilor de servicii de plată, fiind astfel posibilă și plata prin „virament bancar”</p> <p>Se propune revizuirea conținutului redacției propuse la punctul 2 al articolului XI și, respectiv, expunerea acestuia în următoarea redacție: „2. La articolul 7: alineatul (1): literele a) – c) vor avea următorul cuprins: „a) cererea de înregistrare, semnată de fondator desemnat prin hotărârea de constituire sau, după caz, de o altă persoană împuternicită prin hotărârea de constituire. Modelul cererii de înregistrare împreună cu instrucțiunile de completare a cererii sunt aprobate de organul înregistrării de stat și plasate pe pagina web oficială a acestuia. În cazul în care persoană juridică intenționează să desfășoare activitatea în un anumit domeniu reglementat, în cererea de înregistrare se declară, pe propria</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
---	---	---

<p>2) se depun la sediile organului înregistrării de stat pe suport de hârtie; sau</p> <p>3) se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată.</p> <p>(2) Documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia, împuternicit prin procură autenticată în modul stabilit de lege sau prin împuternicire de reprezentare ce se conține în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant la setul de documente pentru înregistrarea de stat, se anexează copia procurii persoanei împuternicite. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant desemnat prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, verificarea existenței și valabilității împuternicirii de reprezentare în baza semnăturii electronice se realizează prin intermediul sistemului informațional destinat înierii Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice”;</p> <p>se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Documentele necesare pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine, eliberate de autoritățile</p>	<p>răspundere, faptul deținerii unui aviz/aprobării prealabile/decizii din partea autorității competente privind constituirea acesteia; b) hotărârea de constituire și actele de constituire ale persoanei juridice, în funcție de forma juridică de organizare, aprobate de către toți asociații fondatori; c) declarația pe propria răspundere privind beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi ai persoanei juridice, în conformitate cu Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, după modelul aprobat de organul înregistrării de stat și plasată pe pagina web oficială a acestuia.”</p> <p>se completează cu alineatul (1 1) cu următorul cuprins: „(11) Dacă pentru înregistrarea unei persoane juridice legea prevede necesitatea deținerii unui aviz sau a aprobării prealabile din partea unei autorități publice competente, organul înregistrării de stat verifică acordarea avizului respectiv sau obținerea aprobării solicitantului prin schimbul de date în regim automatizat cu organul emitent respectiv.”</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine, suplimentar documentelor prevăzute la alin.(1), se depun următoarele documente: a) extrasul din registrul comerțului din țara de origine a persoanei juridice străine sau un document echivalent care conține datele de identificare ale persoanei juridice străine; b)</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
---	--	---

<p>competente din țara de origine a persoanei juridice străine, vor fi traduse în limba de stat și vor fi supuse procedurii de supralegalizare sau de apostilare, după caz, în modul stabilit. Supralegalizarea sau apostilarea nu se cere în cazurile prevăzute în tratatele internaționale cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală la care Republica Moldova este parte (lista tratatelor respective este plasată pe pagina web a organului înregistrării de stat).</p> <p>(2²) Solicitantul are dreptul să transmită, în format electronic copiii scanate de pe documentele necesare pe purtător de hîrtie pentru fi anexate la cerere. În acest caz copiii respective urmează a fi certificate de către solicitant prin aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, eliberate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează semnătura electronică și documentul electronic. ”</p> <p>4. Articolul 9 alineatul (7) se completează cu o propoziție nouă cu următorul cuprins: “În cazul în care documentele pentru înregistrarea de stat se depun de către solicitant în condițiile pct. 1) sau 3) ale alin. (1) al articolului 8, solicitantul este obligat să verifice disponibilitatea denumirii până la depunerea efectivă a documentelor.”</p>	<p>actele de constituire ale persoanei juridice străine.”;</p> <p>7 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: “(5) Procesarea de către organul înregistrării de stat a cererii de înregistrare are loc după achitarea de către solicitant a taxei de înregistrare. Organul înregistrării de stat consideră achitată taxa de înregistrare în momentul imediat următor efectuării de către solicitant a plății acesteia, fapt comunicat de către Serviciul guvernamental de plăți electronice printr-o notificare privind efectuarea completă a plății.”</p> <p>Suplimentar, din punct de vedere al tehnicii legislative și a cerințelor aplicabile actelor normative se propune expunerea punctului 3 din articolul XI în următoarea redacție: „3. La articolul 8: alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins: „(1) Documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează în limba de stat și:</p> <p>a) se transmit organului înregistrării de stat în format electronic, prin intermediul sistemelor informaționale dedicate, sub formă de documente electronice cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic și actelor normative subsecvente acestora; sau b) se depun la organul înregistrării de stat pe suport</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă în redacția</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
--	--	---

<p>5. Litera e) din alineatul (3) al articolului 12 se abrogă.</p>	<p>de hârtie; sau c) se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată. (2) Documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia, împuternicit prin procură autenticată în modul stabilit de lege sau prin împuternicire de reprezentare ce se conține în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant la setul de documente pentru înregistrarea de stat, se anexează copia procurii persoanei împuternicite. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant desemnat prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, verificarea existenței și valabilității împuternicirii de reprezentare în baza semnăturii electronice se realizează prin intermediul sistemului informațional destinat ținerii Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice”; se completează cu alineatele (21) și (22) cu următorul cuprins: „(2¹) Documentele necesare pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine, eliberate de autoritățile competente din țara de origine a persoanei juridice străine, vor fi traduse în limba de stat și vor fi supuse procedurii de supralegalizare sau de apostilare, după caz, în modul stabilit.</p>	<p>organul înregistrării de stat pe suport de hârtie; sau c) se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată. (2) Documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia, împuternicit prin procură autenticată în modul stabilit de lege sau prin împuternicire de reprezentare ce se conține în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. ²În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant desemnat prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, verificarea existenței și valabilității împuternicirii de reprezentare în baza semnăturii electronice se realizează prin intermediul sistemului informațional destinat ținerii Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice”</p>
<p>6. Litera d) din articolul 17 se abrogă.</p>		
<p>7. Litera c) din alineatul (1) al articolului 18 se abrogă.</p>		
<p>8. Litera j) din alineatul (1) al articolului 21 se abrogă.</p>		
<p>9. La alineatul (1) la articolului 33 se introduce litera i³) cu următorul cuprins: “i³) numele, prenumele, naționalitatea, cota parte controlată din capitalul social ale beneficiarilor efectivi;</p>		
<p>10. Articolul 34 se completează cu alineatul (2⁴) cu următorul cuprins: „(2⁴) Deciziile adoptate de organul înregistrării de stat, precum și informația din Registrul de stat se eliberează în toate cazurile în formă electronică, cu respectarea, după caz, a rigorilor stabilite de lege cu privire la documentul electronic. Se va elibera și un exemplar pe hârtie, în situațiile când eliberarea originalului actului pe purtător de hârtie este cerută de solicitant sau impusă de prevederile actelor normative.”</p>		
<p>11. La articolul 36 alineatul (2), literele c), d¹) și d²) se abrogă.</p>		

<p>12. Capitolul IV din anexă se expune în redacție nouă:</p> <p style="text-align: center;">Taxele</p> <p>pentru înregistrarea de stat și serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice</p>	<p>Supralegalizarea sau apostilarea nu se cere în cazurile prevăzute în tratatele internaționale cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie 8 civilă, familială și penală la care Republica Moldova este parte. Lista tratatelor respective este plasată pe pagina web a organului înregistrării de stat. (2²)</p> <p>Solicitantul are dreptul să transmită, în format electronic copiile scanate de pe documentele necesare pe suport de hârtie pentru fi anexate la cerere. În acest caz copiile respective urmează a fi certificate de către solicitant prin aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, eliberată în condițiile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic și actelor normative subsecvente acesteia.”</p> <p>La punctul 4 al Articolului XI, din punct de vedere redacțional, se propune reformularea propoziției propuse spre introducere la alineatul (7) din articolul 9, după cum urmează: “În cazul în care documentele pentru înregistrarea de stat se depun de către solicitant în condițiile art. 8 alin.(1) pct.1) sau 3), solicitantul este obligat să verifice disponibilitatea denumirii până la depunerea efectivă a documentelor.”</p> <p>Se propune înlocuirea sintagmei “în forma electronică” cu sintagma “în format electronic”, iar sintagma „a rigorilor stabilite</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
		<u>Se acceptă</u>
		<u>Se acceptă</u>

	<p>de lege cu privire la documentul electronic” cu sintagma “a prevederilor Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic” din punctul 10 al Articolului XI în sensul prevederilor Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic.</p> <p>Conform propunerilor anterioare, pct. 5 propunem de perfecționat sub aspect redacțional și de expus în următoarea redacție: „5. Articolul 12: la alineatul (2), propoziția a doua va avea următorul cuprins: „Modalitatea perfectării și depunerii documentelor pentru înregistrarea de stat a succursalelor persoanei juridice străine este cea prevăzută în art.8, iar procedura înregistrării lor este similară procedurii înregistrării persoanelor juridice autohtone, cu particularitățile specificate în Codul civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 și Legea nr. 81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător.”;</p> <p>la alineatul (3): litera a) va avea următorul cuprins: „a) cererea de înregistrare, semnată de administrator sau, după caz, de o altă persoană împuternicită prin hotărârea organului competent al persoanei juridice. Modelul cererii de înregistrare împreună cu instrucțiunile de completare a cererii, sunt aprobate de organul înregistrării de stat și plasate pe pagina web oficială a acestuia. În</p>	<p>Nu se acceptă, întrucât, definiția înregistrării de stat din Legea nr.220/2007 include toate procesele/fazele ale ciclului de viața al unei persoane juridice, iar specificarea că reorganizarea se face după regulile de înregistrare este de prisos.</p> <p>Nu se acceptă, întrucât, definiția înregistrării de stat din Legea nr.220/2007 include toate procesele/fazele ale ciclului de viața al unei persoane juridice, iar specificarea că reorganizarea se face după regulile de înregistrare este de prisos.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p> <p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	--	---	---

	<p>cazul în care persoană juridică intenționează să desfășoare, în cadrul succursalei sale, activitatea în un anumit domeniu reglementat, în cererea de înregistrare se declară, pe propria răspundere, faptul deținerii unui aviz/aprobării prealabile/decizii din partea autorității competente privind constituirea acesteia; litera d1) se abrogă; litera e) se abrogă.”.</p> <p>Punctul 6 propunem de reformulat și de expus în următoarea redacție: 9 „6. Articolul 17: litera a) va avea următorul cuprins: „a) cererea de înregistrare a modificărilor, semnată de fondator sau, după caz, de o altă de persoană împuternicită prin hotărârea organului competent al persoanei juridice. Modelul cererii de înregistrare împreună cu instrucțiunile de completare a cererii sunt aprobate de organul înregistrării de stat și plasate pe pagina web oficială a acestuia. În cazul în care persoană juridică desfășoară activitatea în un anumit domeniu reglementat, în cererea de înregistrare a modificărilor se declară, pe propria răspundere, faptul deținerii unui aviz/aprobării prealabile/decizii din partea autorității competente;”; litera c) se abrogă; litera c1) se abrogă; litera d) se abrogă.”.</p> <p>Punctul 7 propunem de reformulat și de expus în următoarea redacție: „7. La articolul 18 alineatul (1) litera c) va avea următorul</p>	<p>Nu se acceptă, întrucât, definiția înregistrării de stat din Legea nr.220/2007 include toate procesele/fazele ale ciclului de viața al unei persoane juridice, iar specificarea că reorganizarea se face după regulile de înregistrare este de prisos.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	---	---	---

<p>Art.XI. Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 184-187, art. 711), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 4 alineatul (1) se completează cu cuvintele „care se achită prin utilizarea Serviciului guvernamental de plăți electronice sau prin virament”;</p> <p>2. La articolul 7: alineatul (1): literele a)-c) vor avea următorul cuprins: „a) cererea de înregistrare conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat;</p>	<p>cuprins: „a) cererea de înregistrare a suspendării sau a reluării activității, semnată de administrator sau, după caz, de o altă de persoană împuternicită prin hotărârea organului competent al persoanei juridice. Modelul cererii de înregistrare împreună cu instrucțiunile de completare a cererii sunt aprobate de organul înregistrării de stat și plasate pe pagina web oficială a acestuia. În cazul în care persoană juridică desfășura activitatea în un anumit domeniu reglementat, în cererea de înregistrare a suspendării sau a reluării activității se declară, pe propria răspundere, faptul deținerii unui aviz/aprobării prealabile/decizii din partea autorității competente;”; litera c) se abrogă.”.</p> <p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XI, modificarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali :</p> <p>1) Art. 4 alin. (1), pentru a fi în conformitate cu Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de plăți electronice, cuprins în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 712/2020, după cuvântul „<i>electronice</i>” se va introduce abrevierea ”MPay”.</p> <p>2) Art.7 alin. (1), atenționăm, că varianta propusă spre reglementare la lit. a) și b) este identică cu varianta actuală a acestor</p>	<p>Nu se acceptă, întrucât, definiția înregistrării de stat din Legea nr.220/2007 include toate procesele/fazele ale ciclului de viața al unei persoane juridice, iar specificarea că reorganizarea se face după regulile de înregistrare este de prisos.</p>	
		<p>Nu se acceptă. Din informațiile disponibile, urmează a fi propusă schimbarea denumirii serviciului guvernamental de plăți, sugestia fiind păstrarea unei denumiri generice.</p> <p>Se acceptă. Articolul a fost revizuit în conformitate cu recomandările Agenției Guvernare Electronică.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p>

<p>b) hotărârea de constituire și actele de constituire ale persoanei juridice, în funcție de forma juridică de organizare, în două exemplare;</p> <p>c) declarația privind beneficiarul efectiv în forma aprobată de organul înregistrării de stat și plasată pe pagina web oficială a acestuia.</p> <p>3. La articolul 8:</p> <p>alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Documentele pentru înregistrarea de stat se perfectează de către solicitant în limba de stat și:</p> <p>1) se transmit organului înregistrării de stat în formă electronică, prin intermediul sistemelor informaționale dedicate sau sistemului de poșta electronică, sub formă de documente electronice cu semnătura electronică avansată calificată, eliberată în condițiile Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic și actelor normative subsecvente acesteia; <i>sau</i></p> <p>2) se depun la sediile organului înregistrării de stat pe suport de hârtie; <i>sau</i></p> <p>3) se expediază organului înregistrării de stat pe suport de hârtie, prin scrisoare recomandată.</p> <p>(2) Documentele pentru înregistrarea de stat se transmit/depun/expediază organului înregistrării de către fondator sau de către reprezentantul acestuia, împuternicit prin procură autenticată în modul stabilit de lege sau prin împuternicire de reprezentare ce se</p>	<p>prevederi, pentru care motiv se va exclude mențiunea respectivă din proiect.</p> <p>3) Art. 8:</p> <p>- alin. (1) subalin. 1), cu referire la utilizarea cuvintelor „<i>în formă electronică</i>”, Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic folosește termenul „<i>în format electronic</i>”. Reiterăm obiecția și pentru art.34 alin. (2⁴);</p>	<p>Se acceptă</p>
---	--	--------------------------

<p>conține în Registrul înputernicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant la setul de documente pentru înregistrarea de stat, se anexează copia procurii persoanei împuternicite. În cazul în care solicitantul acționează prin reprezentant desemnat prin împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, verificarea existenței și valabilității împuternicirii de reprezentare în baza semnăturii electronice se realizează prin intermediul sistemului informațional destinat ținerii Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice”;</p> <p>se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Documentele necesare pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine, eliberate de autoritățile competente din țara de origine a persoanei juridice străine, vor fi traduse în limba de stat și vor fi supuse procedurii de supralegalizare sau de apostilare, după caz, în modul stabilit. Supralegalizarea sau apostilarea nu se cere în cazurile prevăzute în tratatele internaționale cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală la care Republica Moldova este parte (lista tratatelor respective este plasată pe pagina web a organului înregistrării de stat).</p>	<p>- alin. (2¹), pentru precizia normei, sugerăm ca textul din paranteze să fie reglementate prin expunerea acestora într-o nouă propoziție;</p> <p>- alin. (2²), întru respectarea terminologiei juridice, urmează ca cuvântul „purător” să fie substituit cu cuvântul „suport”.</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
---	---	--------------------------	--------------------------

<p>2²) Solicitantul are dreptul să transmită, în format electronic copile scanate de pe documentele necesare pe purtător de hârtie pentru fi anexate la cerere. În acest caz copile respective urmează a fi certificate de către solicitant prin aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, eliberate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează semnătura electronică și documentul electronic.”</p>	<p>4) Art. 34 alin. (2⁴) cu referire la efectuarea trimiterii la „<i>rigorilor stabilite de lege cu privire la documentul electronic</i>”, recomandăm substituirea cuvintelor respective cu textul „<i>Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic</i>” (a se vedea, în acest sens, și redacția art. 8 alin. (1) subalin. 1) din proiect).</p>	<p>Se acceptă Articolul 34 alin.(2⁴) se va expune în următoarea redacție: „(2⁴) Deciziile adoptate de organul înregistrării de stat, precum și informația din Registrul de stat se eliberează în format electronic, cu respectarea, după caz, a prevederilor Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, cu excepția cazurilor când eliberarea originalului actului pe purtător de hârtie este cerută de solicitant sau impusă de prevederile actelor normative.”</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>10. Articolul 34 se completează cu alineatul (2⁴) cu următorul cuprins: „(2⁴) Deciziile adoptate de organul înregistrării de stat, precum și informația din Registrul de stat se eliberează în toate cazurile în formă electronică, cu respectarea, după caz, a rigorilor stabilite de lege cu privire la documentul electronic. Se va elibera și un exemplar pe hârtie, în situațiile când eliberarea originalului actului pe purtător de hârtie este cerută de solicitant sau impusă de prevederile actelor normative.”</p>	<p>5) La pct.12 din Art. XI al proiectului se propune expunerea Capitolului IV din anexa la Legea nr.220/2007 în redacție nouă, însă se prezintă anexa din lege cu anumite modificări. Sub acest aspect, menționăm necesitatea revizuirii acestui punct. Suplimentar, cu privire la conținutul anexei, obiectăm următoarele: a) în contextul recomandării de a revede conceptul excluderii obligativității autentificării notariale a actelor de constituire a societăților comerciale, precum—și a autentificării de către registrator a actelor de constituire ale persoanelor juridice, precum și a modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat,</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
<p>12. Capitolul IV din anexă se expune în redacție nouă: Taxele pentru înregistrarea de stat și serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice</p>			

sugerăm a fi revăzute și pozițiile 1 și 2 din secțiunea II a anexei „II. Servicii de asistență” și pozițiile 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare” propuse a fi excluse din anexă;

b) fiind analizată redacția nouă a anexei în raport cu actuala variantă a acesteia, în fond se propun a fi excluse doar pozițiile 1 și 2 din Secțiunea „II. Servicii de asistență”, și pozițiile 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare”.

În situația creată, dat fiind că se propun a fi amendate doar unele poziții și nu întreg conținutul anexei, considerăm oportun a fi făcută mențiunea despre excluderea doar a acestor poziții.

Cât privește abrogarea Secțiunii „IV. Servicii de autentificare și certificare” și atribuirea poziției 1 din această Secțiune la Secțiunea „III. Furnizarea informației”, apreciem ca inacceptabilă modificarea propusă din considerentul, că după conținut, serviciul ce ține de eliberarea unei copii certificate de pe actul de constituire (contract de constituire sau statut), hotărârea de constituire (proces-verbal, ordin sau declarație), actul adițional privind înregistrarea modificărilor, decizia de înregistrare, precum și de pe alte documente din dosarul de evidență se atribuie la „Serviciul de autentificare și certificare” și nu la serviciul „Furnizarea informației”.

<p>Art. XII. - Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.399-410, art.679) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>2. Articolul 65 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și de rețele publice de comunicații electronice oferă consumatorului, abonatului și utilizatorului final posibilitatea de a încheia, modifica și înceta contracte, de a depune cereri sau reclamații în formă electronică, semnate cu semnătură electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice. Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și de rețele publice de comunicații electronice nu au dreptul să refuze sau să nu dea curs cererilor, reclamațiilor și adresărilor din motiv că au fost transmise în formă electronică, dacă acestea sunt semnate de către consumator,</p>	<p>În final, optăm pentru păstrarea variantei actuale a anexei, cu invocarea mențiunii de excludere doar a pozițiilor 1 și 2 din Secțiunea „II. Servicii de asistență” și a pozițiilor 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare”.</p> <p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u> <u>La Art.XII, pct.2. Articolul 65, alin. (7)</u> <u>textul ”și de rețele publice de comunicații electronice oferă consumatorului, abonatului” se exclude din propoziția înfi și a doua.</u> <u>Din propuziția a doua cuvintele ”consumator abonat” se exclud.</u></p>		
		<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>abonat, utilizator final sau persoana împuternicită în acest sens cu semnătura electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice.”</p>			
<p>Art. XII. - Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.399-410, art.679) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2 noțiunea „<i>consimțământul persoanei vizate</i>”, se exclude.</p> <p>2. Articolul 65 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și de rețele publice de comunicații electronice oferă consumatorului, abonatului și utilizatorului final posibilitatea de a încheia, modifica și înceta contracte, de a depune cereri sau reclamații în formă electronică, semnate cu semnătură electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice. Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și de rețele publice de comunicații electronice nu</p>	<p>AnCham Moldova</p> <p>Art. XII. - Punctul 2.</p> <p>Se sugerează expunerea art. 65 alin. (7) în următoarea redacție:</p> <p><i>„Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului, oferă utilizatorului final posibilitatea de a încheia, modifica și înceta contracte, de a depune cereri sau reclamații în formă electronică, semnate cu semnătură electronică avansată calificată, sau semnătură electronică avansată, sau alt tip de semnătură electronică, dacă acestea se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice. Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului nu au dreptul să refuze sau să nu dea curs cererilor, reclamațiilor și adresărilor din motiv că au fost transmise în formă electronică, dacă acestea sunt semnate de către utilizator final sau persoana împuternicită în acest sens cu semnătura electronică avansată calificată, sau semnătură electronică avansată, sau alt tip de semnătură</i></p>	<p>Se acceptă și se expune în redacția:</p> <p>”Art. XII. - Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.399-410, art.679) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>2. Articolul 65 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului și utilizatorului final posibilitatea de a încheia, modifica și înceta contracte, de a depune cereri sau reclamații în formă electronică, semnate cu semnătură electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>au dreptul să refuze sau să nu dea curs cererilor, reclamațiilor și adresărilor din motiv că au fost transmise în formă electronică, dacă acestea sunt semnate de către consumator, abonat, utilizator final sau persoana împuternicită în acest sens cu semnătura electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice.”</p>	<p><i>electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice.”</i></p> <p>Conform Legii comunicațiilor electronice, utilizatori finali sunt persoanele fizice sau juridice care utilizează sau solicită servicii de comunicații electronice accesibile publicului și care nu furnizează rețele publice de comunicații electronice sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului. Furnizarea de rețele de comunicații electronice are loc doar pentru alți furnizori autorizați de rețele publice de comunicații electronice sau servicii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului.</p> <p>Noțiunea de „utilizator final” o cuprinde pe cea de abonat, care este orice persoană fizică sau juridică care a încheiat un contract cu furnizorul de servicii de comunicații electronice accesibile publicului în vederea furnizării unor asemenea servicii. Noțiunea de „utilizator final” o cuprinde pe cea de utilizator se „servicii în baza cartelelor preplătite” – art. 65 alin. (2) din Legea comunicațiilor electronice. Noțiunea de „consumator” este și ea cuprinsă în noțiunea de „utilizator final”, fiind definită în Legea privind protecția consumatorilor drept persoane fizice ce intenționează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau folosește produse, servicii pentru necesități nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională.</p>	<p>aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice. Furnizorii de servicii de comunicații electronice accesibile publicului nu au dreptul să refuze sau să nu dea curs cererilor, reclamațiilor și adresărilor din motiv că au fost transmise în formă electronică, dacă acestea sunt semnate de către utilizator final sau persoana împuternicită în acest sens cu semnătura electronică avansată calificată sau alt tip de semnătură electronică, dacă aceasta se admite expres de actele normative sau de acordul părților privind aplicarea semnăturilor electronice.”</p>
--	---	--

<p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. Articolul 5:</p> <p>în alineatul (4), cuvintele „în consimțământul subiectului istoriei de credit persoană fizică” se substituie cu cuvintele „în baza raporturilor contractuale și/sau ante-contractuale, inclusiv interesul legitim al creditorilor”</p> <p>în alineatul (6), cuvintele „Pentru persoana fizică este necesară existența consimțământului.” se exclud.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Art. XIII - propunem să fie revăzută modificarea operată la art. 5 alin. (4) din Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, aceasta nu pare să se integreze în modul corespunzător în conținutul normei.</p> <p>Opinăm că modificările propuse la Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 art. 3137 <i>”excesul de putere în cazul formatului electronic al documentelor”</i> are un potențial de aplicare problematic. Mai mult ca atât, acesta operează cu noțiuni care nu sunt consacrate în legislație (ex. acțiunea de <i>”a nu da curs”</i> nu se regăsește în Codul Administrativ), sau care nu sunt corelate cu aceasta (spre exemplu, proiectul operează cu termeni <i>”adresare, cerere, petiție”</i>, pe când Codul Administrativ al RM nr. 116/2018 precizează că prin petiție se înțelege <i>”orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice”</i>.</p> <p>Totodată, precizarea <i>”cerințele de cuprins și de formă prevăzute de legislația ce reglementează documentele electronice”</i> o considerăm insuficientă, or cerințe de cuprins se pot regăsi și în alte acte normative (a se vedea, art. 75-76 din Codul Administrativ nr. 116/2018, care reglementează conținutul petiției, dar și sancțiunile pentru lipsa elementelor petiției) or, ipotetic, sancțiunea ar putea fi invocată în cazul depunerii unei</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu considerăm că sintagma „a nu da curs” necesită o noțiune sau definire dedicată, fiind o expresie uzuală. Totodată, trebuie să admitem că „un refuz” de a accepta o cerere/petiție, afit timp cît nu este vociferat sau expus în scris nu poate fi de principiu atestat ca și „refuz”, de aceea este necesar de indicat și faptul cînd autoritatea pur și simplu disconsideră un astfel de document, odată ce în mod practic nu-i dă curs.</p> <p>În același timp, în aviz, se face confuzie între termenele „cerere” și „petiție”, ori noțiunea de petiție din Codul administrativ stabilește că în conținutul unei petiții se poate regăsi „o cerere, sesizare” însă nicidecum o petiție nu poate înlocui o cerere (ca și document distinct) înaintată pentru un serviciu public sau obținerea unui act permisiv.</p> <p>Componenta de contravenție propusă în Cod se referă anume la „disconsiderarea” din partea unei autorități a echivalenței</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
--	---	---	---

<p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2:</p> <p>noțiunea „<i>consimțământ</i>”, se exclude; la noțiunea „sursă”, după cuvântul „inclusiv” se adaugă textul „dar fără a se limita la”.</p> <p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>petiții care întrunește condițiile unui document electronic, dar nu conține, spre exemplu adresa de corespondență (caz în care legislația administrativă prevede că petiția nu se examinează).</p> <p>Adițional, urmează a fi precizat modul de aplicare a art. 313⁷, în condițiile existentei, în paralel, a posibilității contestării refuzului autorității publice în procedura contenciosului administrativ.</p>	<p>documentului pe suport de hârtie cu documentul electronic, dacă sunt îndeplinite cerințele pentru documentul electronic. Neîndeplinirea cerințelor de conținut pentru o petiție nu ține de articolul propus. Fie neacceptarea abuzivă a unei petiții, pe alte motive decât forma acesteia ține de art.71 din Codul Contravențional. Contestarea refuzului autorității de a accepta și/sau examina o cerere din motivul că aceasta este în formă electronică nu împiedică sancționarea în paralel pentru comiterea abuzului în cauză.</p>	
<p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2:</p> <p>noțiunea „<i>consimțământ</i>”, se exclude; la noțiunea „sursă”, după cuvântul „inclusiv” se adaugă textul „dar fără a se limita la”.</p> <p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XIII, modificarea Legii nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit.</p> <p>La art. 2, atenționăm, că redacția acestui alineat reglementează noțiunea de „sursă de formare a istoriei de credit” și nu „sursă” după cum se propune în proiect.</p> <p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u></p> <p><u>La Art. XIII, pct.4. Articolul 6 în alineatul (4) textul” anteconcontractuale cu persoane fizice” se substituie cu textul ” în vederea lucrării unor</u></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Propunerea are un caracter redacțional.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XIII. - Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 316-321 art. 546), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u></p> <p><u>La Art. XIII, pct.4. Articolul 6 în alineatul (4) textul” anteconcontractuale cu persoane fizice” se substituie cu textul ” în vederea lucrării unor</u></p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Propunerea are un caracter redacțional.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>4. Articolul 6, în alineatul (1), cuvintele „care și-au dat consimțământul în acest sens” se exclud; în alineatul (2), cuvintele „care și-au dat consimțământul în acest sens” se exclud; în alineatul (4), cuvintele „doar cu condiția existenței consimțământului. Consimțământul poate fi exprimat în formă scrisă sau în format electronic cu aplicarea semnăturii electronice. Actul ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit nu face parte integrantă a contractului de credit și se va întocmi conform modelului stabilit de către autoritatea publică competentă, în conformitate cu prezenta lege și cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal. În cazul efectuării schimbului de informații între birourile istoriilor de credit, consimțământul nu este necesar dacă actul ce consemnează consimțământul subiectului istoriei de credit conține clauza de acord la un astfel de transfer.” se substituie cu cuvintele „în condițiile existenței raportului contractual sau în vederea luării unor măsuri înaintea încheierii contractului la cererea subiectului istoriilor de credit, inclusiv în cazul existenței unui interes legitim în raport cu această informație. Biroul istoriilor de credit, ține evidența temeiului legal declarat de către sursa formării istoriilor de credit inclusiv în cazul accesării datelor, pe un termen egal cu termenul de păstrare istoriei creditare.”</p>	<p><i>măsuri înaintea încheierii contractului la cererea subiectului istoriilor de credit.”</i></p>	
--	--	--

<p>Art. XV. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 74¹ alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2), se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. alineatele (2) și (4) se exclud.</p>	<p>Guvernul</p> <p>La art. XV, privind modificarea Codului contravențional nr. 218/2008: La pct. 4, cu scop redacțional, dispoziția necesită a fi reformulată, în scopul expunerii că la art. 401 alin. (1), după textul „art. 3133 ”, se completează cu textul „art. 3137,”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XV. - Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.78-84, art.100) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 74¹ alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XV, modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008:</p> <p>La Art. 74¹, se propune expunerea alin. (1) într-o nouă redacție, după cum urmează: „Nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu</p>	<p><u>Se acceptă.</u> Propunerea are un caracter redacțional, după modificări,</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2), se sancționează cu amendă de la 60 la 90 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 90 la 180 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 120 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 3 luni la un an. alineatele (2) și (4) se exclud.</p> <p>Art. XVI – Anexa nr.2, compartimentul „VII. Alte acțiuni consulare” din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial, 2010, nr. 231-234, art. 732) cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 3, cu următorul cuprins:</p>	<p>caracter personal, cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2)...”.</p> <p>Totodată, la același articol se prevede abrogarea alin. (2). Urmează a fi analizată propunerea înaintată de către autorii proiectului de lege.</p>	<p>alinieatele urmează a fi renumerotate din alin. (5) în alin. (2).</p>	
<p>Art. XVI – Anexa nr.2, compartimentul „VII. Alte acțiuni consulare” din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial, 2010, nr. 231-234, art. 732) cu modificările ulterioare, se completează cu următorul cuprins:</p> <p>3 Verificarea identității persoanei (solicitant a semnăturii electronice), înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din Republica Moldova cu scopul obținerii semnăturii electronice.</p>	<p>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament Art.. XVI se expune în redacția: „Articolul 8, alin.(1) din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial, 2010, nr. 231-234, art. 732) cu modificările ulterioare, se completează cu litera y) cu următorul cuprins: y) la verificarea identității persoanei și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din Republica Moldova, în numele persoanei verificate, cu scopul obținerii semnăturii electronice”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XVI – Anexa nr.2, compartimentul „VII. Alte acțiuni consulare” din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial, 2010, nr. 231-234, art. 732) cu</p>	<p>Guvernul La art. XVI, în contextul implementării unei soluții noi de identitate electronică mobilă, se propune excluderea completării propuse la anexa nr. 2 a Legii nr. 242/2010 cu privire la</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>modificările ulterioare, se completează cu poziția 3, cu următorul cuprins:</p>	<p>taxe consulare. Soluția de identitate electronică mobilă, care urmează a fi implementată până la finele anului 2021, pe lângă faptul că simplifică obținerea și utilizarea semnăturii electronice, are menirea de a simplifica procesul de stabilire a identității persoanei (solicitant al semnăturii electronice), și de depunere a cererii de certificare a cheii publice. Având în vedere că efortul operațional pentru activitățile respective este unul relativ redus sau conex altor servicii prestate, considerăm că nu se impune necesitatea perceperii unor tarife pentru acestea.</p> <p>10 În acest sens, propunem completarea articolului 8 alineatul (1) din Legea nr. 242/2010 cu privire la taxele consulare cu litera y) cu următorul cuprins: „y) la verificarea identității persoanei și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din Republica Moldova, în numele persoanei verificate, cu scopul obținerii semnăturii electronice”.</p>	
<p>3 Verificarea identității persoanei (solicitant a semnăturii electronice), înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din Republica Moldova cu scopul obținerii semnăturii electronice.</p>	<p><u>Serviciul de Informații și Securitate</u> Se propune a fi exclus</p> <p>Introducerea unui actor nou în procesul de prestare a serviciilor de certificare este ineficientă, inutilă și va duce la dublarea responsabilităților, tergiversarea proceselor, majorarea cheltuielilor administrative, iar ca urmare și majorarea prețului serviciilor pentru utilizatorul final. Aceasta în contextul în care prestatorul de servicii de certificare poate</p>	<p>Nu se acceptă. Introducerea unor persoane noi cu dreptul de a verifica identitatea și de a depune cerere pentru obținerea semnăturii electronice este un pas indispensabil pentru dezvoltarea sistemului actual și pentru obținerea semnăturilor la distanță și peste hotarele</p>
<p>Art. XVI – Anexa nr.2, compartimentul „VII. Alte acțiuni consulare” din Legea nr.242/2010 cu privire la taxele consulare (Monitorul Oficial, 2010, nr. 231-234, art. 732) cu modificările ulterioare, se completează cu poziția 3, cu următorul cuprins:</p>		<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>3 Verificarea identității persoanei (solicitant a semnăturii electronice), înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din Republica Moldova cu scopul obținerii semnăturii electronice.</p>	<p>încheia acorduri cu întreprinzători individuali sau persoane juridice în vederea înființării centrelor de înregistrări, în obligația cărora intră identificarea, înregistrarea beneficiarilor și solicitarea emiterii, suspendării, restabilirii, revocării și eliberării repetate a certificatelor cheilor publice.</p>	<p>Moldovei în special în situație în care în mod practic astăzi locuri în care poate fi solicitată semnătura electronică sunt extrem de puține. Din contra, „înființarea centrelor de înregistrări” presupun cheltuieli suplimentare, decât utilizarea structurilor instituționale deja existente, care deja au capacitatea de verificare a identității și identificarea persoanelor (așa ca notarii publici, oficiile ASP, oficiile consulare etc.).</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XVII. - Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 7. Articolul 23¹ și art. 28 se abrogă.</p>	<p>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament La Art.XVII, pct 7 se expune după cum urmează: ” 7. Articolul 23¹, art. 28 și art. 30 alin. (4) se abrogă.”</p>		<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XVII. - Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. În articolul 3: Noțiunea „<i>consimțământul subiectului datelor cu caracter</i>” va avea următorul cuprins: „consimțământul subiectului de date - înseamnă orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a subiectului de date prin care</p>	<p>Guvernul La art. XVII, ce vizează modificarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, punctul 1 prima propoziție va avea următorul cuprins: „1. În articolul 3: Noțiunea „consimțământul subiectului datelor cu caracter personal” va avea următorul cuprins: „consimțământul subiectului de date cu caracter personal - înseamnă orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a subiectului de date prin care</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>subiectului de date prin care acesta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele cu caracter echivoc, ca datele cu caracter personal care îl privesc să fie prelucrate;”</p> <p>Se completează cu noțiunea „creare de profiluri”:</p> <p>„crearea de profiluri - orice formă de prelucrare automată a datelor cu caracter personal care constă în utilizarea datelor cu caracter personal pentru a evalua anumite aspecte personale referitoare la o persoană fizică, în special pentru a analiza sau prevedea aspecte privind performanța la locul de muncă, situația economică, sănătatea, preferințele personale, interesele, fiabilitatea, comportamentul, locul în care se află persoana fizică respectivă sau deplasările acesteia;”</p> <p>2. la articolul 4:</p> <p>în alin. (1) lit. b), cuvintele „inclusiv privind notificarea către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal,” se exclud;</p> <p>7. Articolul 23¹ și art. 28 se abrogă</p>	<p>acesta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele cu caracter personal care îl privesc să fie prelucrate;”</p>	<p style="text-align: right;"><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XVII. - Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>6. Se completează cu articolele. 25¹ și 25² cu următorul cuprins:</p>	<p>Punctul 7 va avea următorul cuprins: „7. Art. 231 și art. 28 se abrogă.”</p> <p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XVII, modificarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal:</p> <p>1) După cum am menționat la pct. 6 din prezentul aviz, în procedură legislativă se află proiectul de lege nr. 422 din 22.11.2018</p>	<p style="text-align: right;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: right;"><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>Articolul 25² Sarcinile responsabilului cu protecția datelor</p> <p>(1) Responsabilul cu protecția datelor are cel puțin următoarele sarcini:</p> <p>a) informarea și consilierea operatorului, sau a persoanei împuternicite de operator, precum și a angajaților care se ocupă de prelucrare cu privire la obligațiile care le revin în temeiul prezentei legi și altor acte normative;</p> <p>b) monitorizarea respectării prezentei legi sau altor acte normative referitoare la protecția datelor și a politicilor operatorului sau ale persoanei împuternicite de operator în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, inclusiv alocarea responsabilităților și acțiunile de sensibilizare și de formare a personalului implicat în operațiunile de prelucrare, precum și auditurile aferente;</p> <p>c) furnizarea de consiliere la cerere în ceea ce privește evaluarea impactului asupra protecției datelor și monitorizarea funcționării acesteia;</p> <p>d) cooperarea cu Centrul;</p> <p>e) asumarea rolului de punct de contact pentru Centrul privind aspectele legate de prelucrare, inclusiv consultarea prealabilă, precum și, dacă este cazul, consultarea cu privire la orice altă chestiune.</p> <p>(2) În îndeplinirea sarcinilor sale, responsabilul cu protecția datelor ține seama în mod corespunzător de riscul asociat operațiunilor de prelucrare, luând în</p>	<p>privind protecția datelor cu caracter personal, adoptat în I lectură la 30.11.2018. Ținem să precizăm, că ambele proiecte de legi fiind analizate în corelare, în mare parte sunt similare. Astfel, articolele 23 - 25² sunt asemănătoare articolelor 40 - 44 din pr. de lege nr. 422/2018, pentru care motiv, se vor examina ambele proiecte la subiectul respectiv.</p>	<p>prezent, la proiectele de lege nr. 421 și 422 se lucrează în paralel, însă așa cum este indicat în acest proiecte, acestea vor intra în vigoare cel puțin peste 1 an de la data adoptării, având un caracter complex și generează un impact major în contextul entităților vizate.</p>
--	---	---

<p>considerare natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării.”</p>	<p>Art. XVIII. –Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr.160/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.170-175, art. 494), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 6 se completează cu alineatele (2³) și (2⁴) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2³) În toate cazurile actul permisiv și/sau duplicatul acestuia se eliberează obligatoriu în formă de document electronic la adresa electronică indicată de solicitant sau prin intermediul serviciului guvernamental de notificări electronice. În situațiile când eliberarea originalului actului permisiv pe purtător de hârtie este cerută de solicitant sau impusă expres de legea care reglementează regimul juridic al actului permisiv respectiv sau de un tratat/acord internațional, pe lângă emiterea actului pe purtător de hârtie se va elibera și un exemplar în format electronic sau, după caz, o confirmare oficială în format electronic despre faptul emiterii actului permisiv.</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XVIII, modificarea Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011:</p> <p>La Art. 6 alin. (2³) și alin. (2⁴), cuvântul „purtător” se va substitui cu cuvântul „suport”, fiind astfel în concordanță cu terminologia utilizată în Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XIX. - Articolul 34 din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.537) cu modificările ulterioare, se</p>	<p><u>Guvernul</u></p> <p>La art. XIX. care se referă la modificări pentru articolul 34 din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012, luând în calcul prevederile Legii nr.91/2014 cu privire la semnătura electronică și documentul</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>Alineatul se va expune cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Ministerele și alte autorități administrative centrale sunt obligate să se asigure că</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	

<p>completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Ministerele și alte autorități administrative centrale sunt obligate să dețină și utilizeze semnătura electronică. În desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile administrative centrale sunt obligate să utilizeze mijloacele de comunicare electronice, în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile și funcționale. Documentele și actele cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe purtător de hârtie se emit doar la solicitarea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatelor internaționale o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>electronic, însăși persoanele fizice din cadrul unei persoane juridice aplică semnătura electronică, totodată autoritățile și instituțiile publice sunt obligate să facă uz anume de „semnătura electronică avansată calificată”, pentru corelare mai bună cu legea menționată, de reformulat prima propoziție din alineatul (6) și de a o expune în următoarea redacție: „Ministerele și alte autorități administrative centrale sunt obligate să se asigure că persoanele cu funcție de răspundere din cadrul acestora dețin și utilizează, în exercitarea funcțiilor, semnătura electronică avansată calificată”.</p>	<p>persoanele cu funcție de răspundere din cadrul acestora dețin și utilizează, în exercitarea funcțiilor, semnătura electronică avansată calificată. În desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile administrative centrale utilizează mijloacele de comunicare electronice. Documentele și actele administrative cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe suport de hârtie se emit doar la cererea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatului internațional o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>Art. XIX. - Articolul 34 din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98/2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.160-164, art.537) cu modificările ulterioare, se</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u> Art. XIX, modificarea Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, la art. 34 alin. (6), pentru motivul invocat anterior, cuvântul</p>	<p>Se acceptă</p>	<p>Se acceptă</p>
--	---	--	---	--	--------------------------	--------------------------

<p>completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Ministerele și alte autorități administrative centrale sunt obligate să dețină și utilizeze semnătura electronică. În desfășurarea procedurii administrative, în procesul de comunicare cu persoanele vizate și procesul de prestări servicii din competența autorităților în cauză, autoritățile administrative centrale sunt obligate să utilizeze mijloacele de comunicare electronice, în măsura în care aceste mijloace sunt disponibile și funcționale. Documentele și actele cu caracter individual se emit obligatoriu în format electronic, exemplare pe purtător de hârtie se emit doar la solicitarea persoanei vizate, cu scop de arhivare sau dacă prevederile legii sau tratatelor internaționale o impun. Dosarele administrative se formează prioritar în variantă electronică.”</p>	<p>„purtător” se va substitui cu cuvântul „suport”.</p>	
<p>Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.397) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. Articolul 6 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) O semnătură electronică considerată calificată, în sensul prevederilor legislației Uniunii Europene, bazată pe un certificat calificat eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, are aceeași valoare juridică ca și</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u></p> <p><u>La Art. XXI</u> <u>pct.3 se expune după cum urmează:</u> <u>”Articolul 6 se completează cu alineatele (3), (4) și (5) cu următorul cuprins:</u> (3) Prin derogare de la prevederile alineatelor (1) și (2), semnăturile electronice considerate calificate conform prevederilor legislației Uniunii Europene, create utilizând un certificat calificat al cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere dintr-un stat membru al Uniunii Europene au aceeași valoare juridică</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
		<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>semnătura electronică avansată calificată creată conform prevederilor prezentei legi.”</p>	<p>ca și semnăturile electronice avansate calificate create conform prevederilor prezentei legi. (4) Modul de recunoaștere a semnăturilor electronice calificate, create utilizând un certificat calificat al cheii publice eliberat de un prestator de servicii de încredere dintr-un stat membru al Uniunii Europene, este stabilit de Guvern. (5) Dispozitivul de verificare a semnăturii electronice, utilizat pentru verificarea semnăturii electronice în sensul alineatului (3), trebuie să dispună de confirmarea corespunderii cu cerințele prevăzute de prezenta lege, eliberată de către organul competent responsabil de exercitarea controlului în domeniul aplicării semnăturii electronice.”</p>	
<p>Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.397) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2, după noțiunea „<i>prestator de servicii de certificare</i>” se completează cu noțiunea „<i>prestator de servicii de înregistrare</i>” cu următorul cuprins: „<i>prestator de servicii de înregistrare</i> - persoană ce prestează servicii de verificare a</p>	<p>Guvernul La art. XXI. – modificarea Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 se propun următoarele modificări:</p> <p>La punctul 1, recomandăm ca art. 2 să fie completat doar cu noțiunea termenului „prestator de servicii de înregistrare”, respectiv, detaliile privind categoriile prestatorilor de servicii de înregistrare fiind oportun a fi prevăzute într-un articol distinct. Astfel noțiunea de prestator de servicii de înregistrare va avea următorul cuprins:</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>identității solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii electronice. Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau - de a acorda servicii notariale conform Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat. <p>2. Articolul 4: alineatul (4), lit. b), după cuvintele „de creare a semnăturii electronice” se completează cu cuvintele „indiferent de amplasarea fizică a acestuia”</p>	<p>„prestator de servicii de înregistrare - persoană ce prestează servicii de verificare a identității solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii electronice.”</p> <p>Corespunzător, se propune completarea articolul 29 cu un alineat nou, cu următorul cuprins: 11 „(11) Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare, care pot depune cererea în numele solicitantului semnăturii electronice, fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența: - de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau - de a acorda servicii notariale conform Legii nr. 1453/2002 cu privire la notariat.”</p> <p>La punctul 2 cu referire la articolul 4, complementar se propune la alineatul (3) lit. c) cuvintele „prin mijloace controlate exclusiv de semnatar” de substituit cu cuvintele „la solicitarea exclusivă a semnatarului”</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Nu se acceptă</u></p> <p style="text-align: right;"><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	---	--

<p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Semnăturile electronice emise în baza certificatelor calificate a prestatorilor din afara Republicii Moldova, se califică drept semnături avansate calificate, cu valoare juridică similară celor prevăzute de prezenta lege, în virtutea prevederilor din alineatul (3) art.6 sau în urma recunoașterii corespunzătoare a certificatului cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat.”</p>	<p>La punctul 3, la alin. (3) propus la art. 6 de completat suplimentar cu o frază cu următorul text: „Modul de recunoaștere a semnăturilor electronice avansate calificate, bazate pe certificate eliberate de un stat membru al Uniunii Europene, este stabilit de Guvern.”</p>	<p><u>Se acceptă în redactia propusă de Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>3. Articolul 6 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) O semnătură electronică considerată calificată, în sensul prevederilor legislației Uniunii Europene, bazată pe un certificat calificat eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, are aceeași valoare juridică ca și semnătura electronică avansată calificată creată conform prevederilor prezentei legi.”</p>	<p>În aceeași ordine de idei, pentru promovarea obținerii semnăturii electronice la distanță propunem completarea articolului cu următorul amendament: „Articolul 7 alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Cheia privată este utilizată exclusiv de către titular, într-un mod ce exclude accesul la ea al altei persoane.”</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>4. În articolul 11:</p> <p>alineatul (1) litera b) cuvintele „semnarea documentelor electronice” se substituie cu cuvintele „semnarea documentelor electronice de către persoanele juridice de drept public” se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p>	<p>La punctul 4, în privința completărilor articolului 11 cu alineatul (3), pentru a claritate mai bună se recomandă reformularea literii b) în următorul mod: „b) la semnarea documentelor electronice emise de către sau în raport cu autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova, dacă nu este posibilă verificarea și validarea tehnică a semnăturilor electronice în cauză de pe teritoriul Republicii</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>„(3) Nu se admite utilizarea semnăturilor electronice recunoscute în temeiul art.6 alin.(3):</p> <p>a) la semnarea documentelor electronice ce conțin informație atribuită la secret de stat;</p> <p>b) la semnarea documentelor electronice emise, în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor prevăzute de lege, de către autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova dacă nu este posibilă verificarea și validarea tehnică a semnăturilor electronice, recunoscute în temeiul art.6 alin.(3), de pe teritoriul Republicii Moldova cu resursele disponibile ale autorităților și instituțiilor publice emittente.</p>	<p>Moldova cu resursele disponibile ale autorităților și instituțiilor publice vizate.”</p>	
<p>Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.397) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2, după noțiunea „prestator de servicii de certificare” se completează cu noțiunea „prestator de servicii de înregistrare” cu următorul cuprins:</p> <p>„prestator de servicii de înregistrare - persoană ce prestează servicii de verificare a identității solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii</p>	<p><u>Serviciul de Informatii si Securitate</u></p> <p>Propunem excluderea punctului 1, deoarece nu definește clar esența, misiunea și necesitatea ”Prestatorului de servicii de înregistrare”. Or, verificarea identității solicitantului și înregistrarea cererii de certificare a cheii publice reprezintă obligația prestatorului de servicii de certificare (ar. 26 alin.(2) lit.f0 al Legii nr. 91/2014), realizată prin administratorul de înregistrare care și reprezintă persoana împuternicită de</p>	<p>Nu se acceptă. Introducerea unor persoane noi cu dreptul de a verifica identitatea și de a depune cerere pentru obținerea semnăturii electronice este un pas indispensabil pentru dezvoltarea sistemului actual și pentru obținerea semnăturilor la distanță și peste hotarele</p> <p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>electronice. Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau - de a acorda servicii notariale conform Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat. <p>2. Articolul 4:</p> <p>alineatul (4), lit. b), după cuvintele „de creare a semnăturii electronice” se completează cu cuvintele „indiferent de amplasarea fizică a acestuia”</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Semnăturile electronice emise în baza certificatelor calificate a prestatorilor din afara Republicii Moldova, se califică drept semnături avansate calificate, cu valoare juridică similară celor prevăzute de prezenta lege, în virtutea prevederilor din alineatul (3) art.6 sau în urma recunoașterii corespunzătoare a certificatului cheii publice eliberat de către</p>	<p>prestatorul de servicii de certificare 9pct.26 al Regulamentului privind procedura de acreditare a prestatorilor de servicii de certificare în domeniul aplicării semnăturii electronice, aprobat prin Ordinul directorului SIS.</p> <p>Propunem excluderea punctului 2, care în redacția actuală contravine prevederilor art.4 alin (3) lit. c) a Legii nr.91/2014. Astfel modalitatea propusă de autor de păstrare a cheii private a utilizatorului semnăturii electronice avansate calificate – indiferent de amplasarea fizică a dispozitivului de creare a semnăturii electronice, exclude controlul exclusiv al semnăturii asupra dispozitivului și creează posibilități de utilizare a cheilor private de către alte persoane decât titularul acestuia.</p>	<p>Moldovei, în special în situație în care în mod practic astăzi locuri în care poate fi solicitată semnătura electronică sunt extrem de puține. Totodată detalii despre modul de solicitarea și obținere a semnăturii electronice și modul de interacțiune între prestatorii de servicii de certificare și cei de înregistrare pot fi aprobate prin Hotărâre de Guvern.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Pct.2 nu se exclude în întregime, se exclude doar modificările propuse pentru art.4 alin. (3) și alin.(4). Însă este păstrată completarea art.4 cu alineatul (5).</p>	<p>Se acceptă opinia autorului</p>
--	---	--	---

<p>un prestator de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat.”</p> <p>3. Articolul 6 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) O semnătură electronică considerată calificată, în sensul prevederilor legislației Uniunii Europene, bazată pe un certificat calificat eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, are aceeași valoare juridică ca și semnătura electronică avansată calificată creată conform prevederilor prezentei legi.”</p>	<p>Propunem excluderea punctului 3, deoarece propunerea de recunoaștere unilaterală a semnăturilor electronice eliberate într-un stat membru UE reprezintă un risc la adresa serviciilor de certificare și nu asigură în deplină măsură posibilitatea constatării autenticității documentului electronic și identificării sigure a semnatarului. Recunoașterea unilaterală și necondiționată a certificatelor cheilor publice emise în spațiul UE generează mai multe pericole printre care lipsa unui control real și efectiv asupra utilizării în conformitate cu actele normative a semnăturilor electronice.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Recunoașterea semnăturilor electronice este și unul din principiile de bază din cadrul normativ UE. Totodată, proiectul nu propune recunoașterea necondiționată, dar anume recunoașterea semnăturilor care pot fi verificate cu mijloacele electronice care sunt la dispoziția autorității publice. Astfel, o autoritate poate oricând să nu recunoască o semnătură electronică, dacă nu o poate verifica.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>4. În articolul 11:</p> <p>alineatul (1) litera b) cuvintele „semnarea documentelor electronice” se substituie cu cuvintele „semnarea documentelor electronice de către persoanele juridice de drept public” se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Nu se admite utilizarea semnăturilor electronice recunoscute în temeiul art.6 alin.(3):</p> <p>a) la semnarea documentelor electronice ce conțin informație atribuită la secret de stat;</p> <p>b) la semnarea documentelor electronice emise, în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor prevăzute de lege, de către autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova dacă nu este posibilă verificarea și validarea</p>	<p>Propunem excluderea punctului 4.</p> <p>Amendamentul propus va lipsi organele statului de posibilitatea identificării sigure a persoanei, or acestea vor putea utiliza în cadrul raporturilor juridice cu persoanele juridice de drept public a fost semnăturile electronice avansate necalificate cât și semnăturile electronice simple care nu fac trimitere exclusiv la semnatar.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Regula principală din Legea nr.91/2014 rămîne neschimbată</p> <p>- dacă nu există acceptul prealabil al părților (sau legea nu prevede altfel), semnătura olografă poate fi substituită doar cu semnătura electronică avansată calificată. Din contra, se va elimina obligația excesivă din prezent (care oricum nu se respectă), ca orice mesaj, orice adresare și cerere în raport cu o autoritatea publică să fie semnată cu semnătură electronică avansată calificată.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>

<p>tehnică a semnăturilor electronice, recunoscute în temeiul art.6 alin.(3), de pe teritoriul Republicii Moldova cu resursele disponibile ale autorităților și instituțiilor publice emitente.</p> <p>5. Articolul 13 se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:</p> <p>„(13) Copiile scanate în format electronic ale documentelor oficiale emise pe purtător de hârtie și înscrisuri în format electronic pe care nu s-a aplicat semnătura electronică, se utilizează liber în raporturi publice și private, în măsura în care cel puțin una dintre părți sau actele normative nu impun expres aplicarea semnăturii sau respectarea cerințelor pentru documentul electronic în sensul prezentei legi.”</p> <p>6. Articolul 28 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Prestatorul de servicii de certificare acreditat în domeniul aplicării semnăturii electronice avansate calificate la etapa emiterii unui certificat calificat, verifică, prin mijloace corespunzătoare și în conformitate cu cadrul normativ aplicabil, identitatea și, atunci când este cazul, atribuțiile specifice ale persoanei cărora i s-a emis un certificat calificat. Informațiile menționate sunt verificate de prestatorul de servicii de certificare acreditat în domeniul aplicării semnăturii electronice avansate calificate, fie direct, fie prin</p>	<p>Propunem excluderea punctului 5, care propune reglementarea utilizării și recunoașterii ca având efecte juridice înscrisurilor în format electronic, alte decât documentele electronice.</p>	<p><u>Se acceptă alt mecanism decât cel propus inițial:</u></p> <p>La Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014</p> <p>Punctul 5 (completări la art.13 cu alin.(13) se exclude.</p> <p>La Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018</p> <p>Punctul 6 se completează cu următorul alineat:</p> <p>Articolul 82 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Copiile scanate în format electronic ale documentelor oficiale emise pe purtător de hârtie și înscrisuri în format electronic pe care nu s-a aplicat semnătura electronică, se utilizează liber în raporturi cu autoritatea publică și pot fi incluse la dosarul administrativ, în măsura în care actele normative nu impun expres aplicarea semnăturii pe documentele/înscrisurile în cauză sau respectarea cerințelor pentru documentul electronic.”</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	---	--	---

<p>intermediul prestatorului de servicii de înregistrare:</p> <p>a) în persoană; sau</p> <p>b) la distanță, utilizând mijloace de identificare electronică pentru care, înainte de eliberarea certificatului calificat, a fost asigurată prezența fizică a persoanei; sau</p> <p>c) prin intermediul unui certificat, al unei semnături electronice avansate calificate; sau</p> <p>d) prin utilizarea altor metode de identificare recunoscute la nivel național, care oferă un nivel de asigurare echivalent, din perspectiva fiabilității, cu prezența fizică.</p> <p>Metodele recunoscute de identificare a persoanei la distanță se stabilesc de Guvern.”</p> <p>7. Articolul 29, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cererea de certificare a cheii publice se înregistrează la prestatorul de servicii de certificare în formă electronică semnată cu semnătură electronică și/sau în formă de document pe suport de hârtie cu semnătura olografă. Cererea de certificare a cheii publice se semnează de către solicitantul semnăturii electronice sau de către prestatorul de servicii de înregistrare. În cazul semnării de către prestatorul de servicii de înregistrare, acesta asigură verificarea identității solicitantului conform metodelor prevăzute de actele normative aplicabile sau procedurii coordonate cu prestatorul de servicii de certificare.”</p>	<p>La punctul 6 propunem excluderea sintagmei ”... fie direct, fie prin intermediu prestatorului de servicii de înregistrare” reieșind din argumentele expuse la punctul 1. Totodată propunem ca sintagma ”s-a emis” urmează să fie substituită cu sintagma ”i se emite”, or operațiunea de verificare a identității sau atributelor specifice ale persoanei are loc înaintea eliberării certificatului și nu ulterior.</p> <p>La punctul 7 sintagma ” se înregistrează” urmează a fi substituită cu sintagma ”se depune”, iar textul „se semnează de către solicitantul semnăturii electronice” urmează a fi substituit cu textul ” se semnează de către solicitantul serviciilor de certificare a cheii publice” or certificatul cheii publice poate fi utilizat nu doar pentru crearea semnăturii electronice.</p> <p>Totodată propunem excluderea sintagmei ” sau de către prestatorul de servicii de înregistrare. În cazul semnării de către prestatorul de servicii de înregistrare, acestea asigură verificarea identității solicitantului conform metodelor prevăzute de actele normative aplicabile sau procedurii coordonate cu prestatorul de servicii de certificare.”</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>Luând în calcul consecutivitatea logică a acțiunilor, suntem de acord că cuvintele „i s-a emis” necesită a fi substituite cu „i se emite”.</p> <p>Se acceptă parțial.</p> <p>Prima frază din alin.(1) va fi expusă în modul în care se recomandă din partea autorului avizului. Alineatul va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Cererea de certificare a cheii publice se depune la prestatorul de servicii de certificare în formă electronică semnată cu semnătură electronică și/sau în formă de document pe suport de hârtie cu semnătura olografă. Cererea de certificare a cheii publice se semnează de către solicitant sau de către prestatorul de servicii de înregistrare. În cazul semnării de către prestatorul de servicii de înregistrare, acesta asigură verificarea identității solicitantului conform metodelor prevăzute de actele normative aplicabile sau procedurii coordonate cu</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p> <p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
---	---	---	---

<p>Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.397) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 2, după noțiunea „<i>prestator de servicii de certificare</i>” se completează cu noțiunea „<i>prestator de servicii de înregistrare</i>” cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>prestator de servicii de înregistrare</i> - persoană ce prestează servicii de verificare a identității solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii electronice. Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența:</p> <p>- de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u></p> <p>Adițional, menționăm că modificările operate la Legea nr.91/2014 (art. XX) - art. 11 lit. b) prevede „<i>excluderea obligației de utilizare a semnăturii electronice avansate calificate în raporturile juridice ale persoanelor juridice de drept public cu persoanele fizice și cu persoanele juridice de drept privat</i>”; art. 4 alin. (5) și art. 6 alin. (3) – „<i>recunoașterea semnăturilor electronice calificate emise de prestatorii unui alt stat</i>” - nu par să fie însoțite de mecanisme clare, în ceea ce privește verificarea autenticității documentului prezentat sau semnăturii utilizate.</p> <p>Suplimentar, cu referire la alin. (5¹) al art. 65 din Legea nr.131/2015 este de menționat că oferta și documentele aferente ofertei ar trebui să fie semnate electronic, la depunerea electronică a ofertelor, pentru a facilita activitatea grupului de lucru a autorității contractante. Dublarea de informații prin prezentarea ulterioară a ofertelor cu documentele de însoțire în original va complica derularea procedurilor de achiziție, în deosebi în contextul restricțiilor impuse de pandemia existentă. Odată cu trecerea la conceptul de dosar electronic (noul alin. (11) propus la art. 45 din legea menționată), precum și dat fiind faptul că oferta și</p>	<p>prestatorul de servicii de certificare.”</p> <p>Prevederile actuale din art.11 din Legea nr.91/2014 sunt disproporționate în raport cu cetățeni, odată ce din acestea reiese că orice tip de document sau adresare prin mijloace de comunicare, înaintat unei autorități publice necesită să fie efectuată doar cu aplicarea semnăturii electronice avansate calificate. Ori în multe cazuri solicitările de unele servicii publice, adresarea în procesul de transparență decizională sau alte tipuri de interacțiuni nu necesită semnătura electronică calificată. De aceea, prin modificările în cauză se lasă la discreția autorității publice să decidă dacă există o serie de interacțiuni și înregistrări transmise pentru care să nu se solicite aplicarea semnăturii electronice avansate calificate. În ceea ce ține mecanismul de verificare a semnăturilor electronice „recunoscute” în virtutea legii, în plan tehnic pot fi utilizate resursele informaționale publice din</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	--	---	---

<p>de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau - de a acorda servicii notariale conform Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat.</p> <p>2. Articolul 4: alineatul (4), lit. b), după cuvintele „de creare a semnăturii electronice” se completează cu cuvintele „indiferent de amplasarea fizică a acestuia” se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Semnăturile electronice emise în baza certificatelor calificate a prestatorilor din afara Republicii Moldova, se califică drept semnături avansate calificate, cu valoare juridică similară celor prevăzute de prezenta lege, în virtutea prevederilor din alineatul (3) art.6 sau în urma recunoașterii corespunzătoare a certificatului cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat.”</p> <p>3. Articolul 6 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) O semnătură electronică considerată calificată, în sensul prevederilor legislației Uniunii Europene, bazată pe un certificat calificat eliberat de un stat membru al Uniunii Europene, are aceeași valoare juridică ca și</p>	<p>documentele de însoțire se depun în mod electronic, oportun ar fi ca ofertele cu documentele de însoțire să fie semnate electronic din start. Întru susținerea acestei opinii, este de menționat că actualmente prin intermediul SIA „RSAP” M-Tender, ofertele împreună cu documentele aferente sunt semnate electronic, ceea ce și-a dovedit eficiența practică. Legea trebuie să fie clară și previzibilă. Or, sintagma „<i>în măsura în care actele normative nu stabilesc altfel</i>” lasă loc de incertitudini în aplicare. La fel și ultima frază propusă la noul alin. (5¹) al art. 65 din legea menționată „<i>ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză</i>” nu oferă o claritate sub aspect procedural.</p> <p>Considerăm că depunerea și semnarea electronică a ofertelor și a documentelor de însoțire a ofertelor trebuie să fie regula (în spiritul altor modificări promovate în proiectul vizat), iar semnarea olografă, după caz, depunerea ulterioară a documentelor în original la sediul autorității contractante ar trebui să fie excepția, iar aceste situații să fie lăsate la discreția autorității contractante prin intermediul documentației de atribuire.</p>	<p>spațiul UE (portaluri care permit verificare semnăturilor, de ex. <i>esignature.ec.europa.eu</i>). Aceste aspecte urmează a fi reglementate de Guvern sau alte acte normative interne ale autorităților din afara Guvernului. Însă chiar dacă funcționarii unei autorități nu va avea capacitatea sau mijloacele necesare să verifice semnătura din spațiul UE, va putea refuza recunoașterea acesteia în temeiul art.11 alin.(3) lit.b).</p> <p>Se acceptă parțial. Considerăm suficient faptul că persoana când transmite prin intermediul MTender oferta, trebuie să se autentifice cu semnătură electronică avansată calificată, corespunzător semnarea suplimentară a documentelor ce se anexează este de prisos. În același timp, ultima frază (în urma avizului Guvernului) se propune a fi exclusă din alin.(5¹) la art.65 din Legea nr.131/2015, adică se</p>
---	---	--

<p>semnătura electronică avansată calificată creată conform prevederilor prezentei legi.”</p> <p>4. În articolul 11:</p> <p>alineatul (1) litera b) cuvintele „semnarea documentelor electronice” se substituie cu cuvintele „semnarea documentelor electronice de către persoanele juridice de drept public” se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:</p> <p>(3) Nu se admite utilizarea semnăturilor electronice recunoscute în temeiul art.6 alin.(3):</p> <p>a) la semnarea documentelor electronice ce conțin informație atribuită la secret de stat;</p> <p>b) la semnarea documentelor electronice emise, în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor prevăzute de lege, de către autoritățile și instituțiile publice din Republica Moldova dacă nu este posibilă verificarea și validarea tehnică a semnăturilor electronice, recunoscute în temeiul art.6 alin.(3), de pe teritoriul Republicii Moldova cu resursele disponibile ale autorităților și instituțiilor publice emitente.</p>		<p>exclud cuvintele „Ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză”</p>	
<p>Art. XXI. - Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.174-177, art.397) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XXI, modificarea Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic:</p> <p>1) Art. 2:</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Astfel noțiunea de prestator de servicii de înregistrare va avea următorul cuprins: „prestator de servicii de înregistrare - persoană ce prestează servicii de verificare a identității</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>1. La articolul 2, după noțiunea „prestator de servicii de certificare” se completează cu noțiunea „prestator de servicii de înregistrare” cu următorul cuprins:</p> <p>„<i>prestator de servicii de înregistrare</i> - persoană ce prestează servicii de verificare a identității solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii electronice. Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența:</p> <p>- de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau</p> <p>- de a acorda servicii notariale conform Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat.</p>	<p>- pentru un spor de precizie în redactare, cuvântul „completează” se va substitui cu cuvântul „introduce”;</p> <p>- cu referire la introducerea noțiunii de „prestator de servicii de înregistrare”, optăm pentru reglementarea în cuprinsul art. 2 doar a noțiunii respective.</p> <p>Iar, în partea ce ține de concretizarea persoanelor care fac parte din categoria dată, considerăm oportună reglementarea acestor prevederi într-un articol distinct, după cum este redat Capitolul IV din lege consacrat serviciilor de certificare;</p>	<p>solicitantului, înregistrarea și transmiterea cererii de certificare a cheii publice la prestatorul de servicii de certificare din numele solicitantului semnăturii electronice.”</p> <p>Corespunzător, se propune completarea articolului 29 cu un alineat nou, cu următorul cuprins:</p> <p>„(1¹) Din categoria prestatorilor de servicii de înregistrare, care pot depune cererea în numele solicitantului semnăturii electronice, fac parte:</p> <p>a) persoane autorizate de prestatorul de servicii de certificare sau cu care prestatorul de servicii de certificare are încheiat un acord prin care acestea sunt împuternicite să stabilească identitatea solicitantului semnăturii electronice în modul stabilit de acordul în cauză;</p> <p>b) persoanele care, conform legii, dețin competența:</p>
--	--	--

<p>5. Articolul 13 se completează cu alineatul (13) cu următorul cuprins:</p> <p>„(13) Copiile scanate în format electronic ale documentelor oficiale emise pe purtător de hârtie și înscrise în format electronic pe care nu s-a aplicat semnătura electronică, se utilizează liber în raporturi publice și private, în măsura în care cel puțin una dintre părți sau actele normative nu impun expres aplicarea semnăturii sau respectarea cerințelor pentru documentul electronic în sensul prezentei legi.”</p>	<p>2) Art. 13 alin. (13), cuvântul „purtător” se va substitui cu cuvântul „suport”, iar după cuvântul „semnăturii” se va introduce cuvântul „electronic”.</p>	<p>- de a recepționa și înregistra cereri pentru eliberare și/sau de a elibera acte de stare civilă sau acte de identitate din sistemul național de pașapoarte; sau</p> <p>- de a acorda servicii notariale conform Legii nr.1453/2002 cu privire la notariat.”</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p>Art. XXIII. - Codul nr. 150/2014 transporturilor rutiere (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 247-248, art. 568) se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 23, alineatul (7) se completează cu o propoziție cu următorul cuprins:</p> <p>”Extrasele din Registrul operatorilor de transport rutier se eliberează sub formă de document electronic. La cererea solicitantului se eliberează și un exemplar pe hârtie.</p> <p>2. Articolul 31:</p> <p>se completează cu alineatul (1) cu următorul cuprins:</p> <p>„(1) În toate cazurile autorizațiile de transport rutier și duplicatul acestuia se eliberează obligatoriu în formă electronică, la adresa electronică a solicitantului dacă aceasta este</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XXIII, modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014:</p> <p>1) Art. 23 alin. (7), cuvântul „hârtie” se va substitui cu cuvintele „suport de hârtie”;</p> <p>2) art. 31¹ alin. (1):</p> <p>- în prima propoziție, cuvintele „Lege cu privire la documentul electronic” se vor substitui cu cuvintele „Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic”;</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>indicată, cu respectarea, după caz, a rigurilor stabilite de lege cu privire la documentul electronic. În situațiile când eliberarea originalului autorizației de transport rutier pe purtător de hârtie este cerută de solicitant sau impusă expres de legea care reglementează regimul juridic al actului permisiv respectiv sau de un tratat/acord internațional, pe lângă emiterea actului pe purtător de hârtie se va elibera și un exemplar în format electronic sau, după caz, o confirmare oficială în format electronic despre faptul emiterii actului permisiv. Agenția nu poate solicita confirmarea recepționării actului permisiv prin semnătură olografă în borderoul sau registrul agenției fie prin orice tip de document pe purtător de hârtie în cazul în care nu s-a cerut sau nu s-a impus de lege eliberarea pe hârtie a actului permisiv.”</p> <p>alineatul unic devine alineatul (2).</p> <p>3. Articolul 42, alineatul (6) se completează cu următorul cuprins:</p> <p>”Extrasele din Registrul de stat al întreprinderilor ce desfășoară activitate de transport rutier în cont propriu se eliberează sub formă de document electronic. La cererea solicitantului se eliberează și un exemplar pe hârtie”</p> <p>Art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr.131/2015 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-</p>	<p>- în propozițiile doi și trei, cuvântul „purtător” se va substitui cu cuvântul „suport”;</p> <p>3) Art. 42 alin.(6), cuvântul „hârtie” se va substitui cu cuvintele „suport de hârtie”.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
<p><u>Guvernul</u></p> <p>Art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr.131/2015 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-</p>	<p>La art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr. 131/2015, în privința completărilor</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>429, art.666) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>4. Articolul 65 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) La prezentarea ofertei prin mijloacele electronice de comunicare, operatorul economic include și transmite copiile în format electronic ale documentelor existente pe suport de hârtie fără aplicarea semnăturii electronice pe fiecare document în parte în măsura în care actele normative nu stabilesc altfel. Ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză.”</p>	<p>propuse la art. 65, luând în calcul că Legea nr. 131/2015 nu prevede expres dreptul autorităților contractante de a mai solicita documente după finalizarea achiziției, dar și pentru a omite posibile abuzuri sau elemente de coruptibilitate, se recomandă de exclus ultima propoziție din alineatul (51) propus pentru completare, adică de exclus propoziția: „Ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză”.</p>	
<p>Art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr.131/2015 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-429, art.666) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>4. Articolul 65 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) La prezentarea ofertei prin mijloacele electronice de comunicare, operatorul economic include și transmite copiile în format electronic ale documentelor existente pe suport de hârtie fără aplicarea semnăturii electronice pe fiecare document în parte în măsura în care actele normative nu stabilesc altfel. Ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză.”</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Deși pentru anumite aspecte răspunderea este atribuită subiectului/ solicitantului (spre exemplu, anularea formei autentice a actelor de constituire; posibilitatea depunerii copiilor neseemnate), iar altele produc efecte de drept (spre exemplu, recunoașterea semnăturilor electronice din alt stat), considerăm că, și din perspectiva autorităților publice, urmează a fi instituite garanții corespunzătoare pentru asigurarea verificării veridicității datelor livrate acestora, or, sub aspect comparativ, în unele cazuri, aparent, funcționarii/autoritatea și-ar asuma răspunderea pentru veridicitatea și corespunderea copiile depuse/ar fi obligate, în virtutea legii, să-și asume recepționarea unor copii neseemnate (spre exemplu, art. XXIII din Legea privind achizițiile publice nr. 131/2015.</p>	<p>În raport cu modificările la art.65 din Legea nr.131/2015, atenționăm că s-a constatat practica în care în mod exagerat o autoritate publică solicită semnarea electronică suplimentară a tuturor documentelor care sunt anexate la ofertă, chiar dacă însăși accesarea contului personal în MTender se face la fel prin semnătură electronică. Adică în cazul dat, faptul transmiterii ofertei prin MTender este suficientă, ori aplicarea suplimentară a unor semnături</p>

	<p>art. 65 alin. (5)¹ <i>”la prezentarea ofertei prin mijloacele electronice de comunicare, operatorul economic include și transmite copiile în format electronic ale documentelor existente pe suport de hârtie fără aplicarea semnăturii electronice în măsura în care actele normative nu stabilesc altfel. Ulterior, la solicitarea autorității contractante, operatorul este obligat să prezinte originalul documentelor în cauză”, pe când în alte cazuri este reglementată necesitatea semnării acestora de către solicitant cu semnătură avansată calificată, sau alte măsuri, fapt care înțelegem că asigură un grad mai înalt de protecție, spre exemplu, art. XI-art. 8 alin. (2)² din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, prevede că ”solicitantul are dreptul să transmită, în format electronic copiile scanate de pe documentele necesare pe purtător de hârtie pentru a fi anexate la cerere. În acest caz copile respective urmează a fi certificate de către solicitant prin aplicarea semnăturii electronice avansate calificate, eliberate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează semnătura electronică și documentul electronic”, iar alin. (2)¹ al aceluiași articol, stipulează că “documentele pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice cu investiții străine se perfectează în limba de stat și sunt supuse procedurii de supralegalizare de către de</i></p>	<p>pe fiecare document anexat la ofertă este excesivă și presupune cheltuieli suplimentare nejustificate.</p>	
--	--	---	--

<p>Art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr.131/2015 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-429, art.666) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 16 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Accesul la SIA „RSAP” pentru operatori este liber și nediscriminatoriu. Înregistrarea și încheierea acordului de utilizare a SIA „RSAP” se efectuează prin mijloace electronice de comunicare cu aplicarea semnăturii electronice, cu excepția cazurilor când operatorii solicită semnarea acordului cu semnătură olografă.”</p> <p>Art. XXVI. -Legea cu privire la gazele naturale nr.108/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193-203,</p>	<p><i>agenții diplomatice sau consulari ai Republicii Moldova sau, după caz, de apostilare”.</i></p> <p>Opinăm că garanții cel puțin similare ar fi potrivit să fie asigurate, într-o manieră uniformă, în toate cazurile reglementate de proiect.</p> <p>În altă ordine de idei, deși semnăturile străine sunt recunoscute și pot fi utilizate pe teritoriul Republicii Moldova, actele semnate de nerezidenți urmează a fi supralegalizate, fapt ce le îngreunează activitatea, deoarece în raport cu aceștia se aplică cerințe legale mai riguroase.</p>	
<p>Art. XXIV. - Legea privind achizițiile publice nr.131/2015 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.424-429, art.666) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 16 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Accesul la SIA „RSAP” pentru operatori este liber și nediscriminatoriu. Înregistrarea și încheierea acordului de utilizare a SIA „RSAP” se efectuează prin mijloace electronice de comunicare cu aplicarea semnăturii electronice, cu excepția cazurilor când operatorii solicită semnarea acordului cu semnătură olografă.”</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XXIV, modificarea Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice:</p> <p>Art. 16 alin. (6), atenționăm, că acest articol este structurat în 6 alineate. Respectiv, este necesară renumerotarea acestuia.</p>	<p><u>Se acceptă</u></p> <p>Se propune ca art.16 să fie completat cu alineatul (7), cu același conținut.</p>
<p>Art. XXVI. -Legea cu privire la gazele naturale nr.108/2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193-203,</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p>	

<p>art.415) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 15 alineatul (4) cuvintele, numai după ce a obținut acordul scris al consumatorului final sau al terțului, cu excepțiile prevăzute la art. 7 și 8 din prezenta lege sau în alte situații stabilite în Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal” se substituie cu cuvintele, , în condițiile legislației privind informația cu accesibilitate limitată”</p>	<p>Art. XXVI, modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale:</p> <p>Art. 15 alin. (4), referitor la cuvintele propuse în substituie, menționăm, că informațiile cu accesibilitate limitată sunt reglementate de Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, pentru care motiv se va face invocarea expresă la această lege.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Propunerea nu schimbă esența reglementărilor or, este clar la care legislație se face referință atât timp cât alte legi nu reglementează aceste aspecte.</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>Art. XXVII. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66 art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (2) lit. a), va avea următorul cuprins: „identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de identitate, precum și a documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă sigură și independentă, inclusiv, dacă sunt disponibile, a mijloacelor de identificare electronică, a serviciilor de încredere relevante sau a oricărui alt proces de identificare sigur, la distanță sau electronic, reglementat, recunoscut, aprobat sau acceptat de organele cu funcții de supraveghere și autoritățile naționale competente. Verificarea datelor cu</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u></p> <p>Art. XXVII – se exclude din proiectul de lege</p>		<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>caracter personal prezentate de către beneficiar se efectuează în temeiul obligației legale prevăzute de prezenta lege.”;</p>			
<p>Art. XXVII. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66 art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>3. Articolul 36:</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „alin. (7) și alin. (9) lit. e)” se substituie cu cuvintele „alin. (4) lit. g)”.</p> <p>alineatul (6), va avea următorul cuprins</p> <p>„Entitățile raportoare care aplică măsurile de precauție în conformitate cu prezenta lege, sau după caz deținătorii sistemelor informaționale de stat utilizate, țin evidența accesărilor efectuate, pe o perioadă nu mai mică de 2 ani din momentul expirării limitărilor drepturilor subiecților de date, conform următoarelor criterii: data accesării, scopul și temeiul legal invocat, categoriile de date accesate, termenul de restricționare.”.</p>	<p>Guvernul</p> <p>La art. XXVII. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului,</p> <p>pct. 3 va avea următorul cuprins: 3. Articolul 36: la alineatul (4), cuvintele „alin. (7) și alin. (9) lit. e)” se substituie cu cuvintele „alin. (5) lit. g)”. alineatul (6), va avea următorul cuprins</p> <p>„Entitățile raportoare care aplică măsurile de precauție în conformitate cu prezenta lege, sau după caz deținătorii sistemelor informaționale de stat utilizate, țin evidența accesărilor efectuate, pe o perioadă nu mai mică de 2 ani din momentul expirării limitărilor drepturilor subiecților de date, conform următoarelor criterii: data accesării, scopul și temeiul legal invocat, categoriile de date accesate, termenul de restricționare.”.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea are un caracter redacțional.</p>	<p>Art. XXVII a fost exclus din proiectul de lege</p>
<p>Art. XXVII. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66 art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Banca Națională nu susține modificările propuse la art. 5 alin. (2) lit. a) din Legea nr.308/2017, deoarece acestea contravin standardelor internaționale. Astfel, prevederile actuale ale art.5 alin. (2) lit. a) transpun în totalitate cerințele Recomandărilor FATF-GAFI (R.10),</p>	<p>Nu se acceptă. Identificarea la distanță se va realiza prin metode sigure recunoscute, inclusiv, aceste metode vor fi consultate cu autoritățile de supraveghere, or, identificarea la distanță are loc și în prezent,</p>	<p>Art. XXVII a fost exclus din proiectul de lege</p>

<p>1. La articolul 5 alineatul (2) lit. a), va avea următorul cuprins: „identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de identitate, precum și a documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă sigură și independentă, inclusiv, dacă sunt disponibile, a mijloacelor de identificare electronică, a serviciilor de încredere relevante sau a oricărui alt proces de identificare sigur, la distanță sau electronic, reglementat, recunoscut, aprobat sau acceptat de organele cu funcții de supraveghere și autoritățile naționale competente. Verificarea datelor cu caracter personal prezentate de către beneficiar se efectuează în temeiul obligației legale prevăzute de prezenta lege.”;</p>	<p>Metodologia FATF-GAFI de evaluare a modului de implementare a Recomandărilor FATF -GAFI (R.10.3), precum și a art. 13 alin. (1) lit. a) din Directiva UE nr.849/2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului. Mai mult decât atât, redacția nouă distorsionează termenul general aplicat ce ține de felul în care entitatea raportoare urmează să aplice măsurile de precauție, în special de identificare și verificare a identității clientului pe baza documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă credibilă și independentă.</p> <p>Buletinul de identitate emis de către autoritățile Republicii Moldova conform cerințelor Legii nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte, este documentul de bază care permite identificare și verificarea identității persoanei din surse credibile și independente.</p> <p>Menționăm că, gradul de conformitate al cerințelor actelor normative în vigoare, inclusiv al Legii 308/2017 cu cerințele standardelor internaționale, în special, Recomandările FATF-GAFI, au fost supuse expertizei Consiliului European, în cadrul celei de a 5-a rundă de evaluare a Comitetului de experți specializat în evaluarea implementării cerințelor de prevenire și combatere a spălării</p>	<p>iar redacția Legii 308/2017 care este în vigoare nu interzice acest aspect. Mai mult normele de trimitere ale legislației UE sunt irelevante, deoarece descriu aceleași cerințe ca metodele și sursele să fie sigure, fapt ce a și fost prevăzut în proiectul de lege.</p> <p>Formularea pentru modificarea Legii nr.308/2017 a fost discutată și agreată în totalitate cu Serviciul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>
---	--	--

	<p>banilor și finanțării terorismului (MONEYVAL), Raportul¹ de evaluare, fiind publicat în iulie 2019. Astfel, nu au fost constatate deficiențe de implementare a cerințelor Recomandărilor FATF-GAFI cu referire la măsurile de precauție general aplicate (R.10 vs art.5 alin.2) lit. a) din Legea 308/2017).</p> <p>Cât privește implementarea de către entitatea raportoare a cerințelor de precauție față de clienți în situația de stabilire a relațiilor la distanță (non-face-to-face business relationships), menționăm că, în conformitate cu standardele internaționale această modalitate de stabilire a relațiilor este recunoscută drept cu grad de risc sporit (pct.15 lit. c) din Nota Interpretativă la Recomandarea a 10-a ale FATF-GAFI și pct.2 lit. c) din Anexa 3 a Directivei UE 849/2015). În acest context, în scopul implementării adecvate a cerințelor menționate, propunem introducerea unui alineat nou la art. 8 din Legea nr. 308/2017, care ar exemplifica cerințele legiuitorului față de stabilirea relațiilor de către entitățile raportoare cu clienții săi la distanță. În special, considerăm oportună expunerea unor cerințe care ar permite autorităților de supravegherea emiterii unor acte normative</p>		
--	---	--	--

	<p>cu detalierea mecanismelor și instrumentelor care pot fi utilizate de către entitățile supravegheate la stabilirea relațiilor la distanță cu clienții acestora.</p> <p>Cu referire la modificările operate la Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (art. XXVIII), în ceea ce privește conceptul nou introdus prin proiect - <i>”împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice”</i>, accentuăm necesitatea instituirii garanțiilor corespunzătoare de asigurare a verificării existenței și valabilității împuternicirilor respective. Înțelegem că, în acest sens, vor fi aplicabile dispozițiile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 375/2020 pentru aprobarea Conceptului Sistemului informațional automatizat „Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice” (MPower) și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice.</p> <p>La fel, semnalăm că persistă riscul ca cerințele de la alin. (2) și (3) ale art. 82 din Codul Administrativ nr. 116/2018 să nu poată fi implementate, având în vedere dificultățile de ordin tehnic în procesul de creare a dosarului administrativ în format electronic. Spre exemplu, este anevoioasă punerea în aplicare a prevederilor legale nominalizate, în ipoteza în care la dosar sunt atașate mai multe documente în format PDF semnate</p>	
--	--	--

	<p>electronic, astfel se creează dificultăți în vederea modificării acestora prin vizarea numerelor consecutive de pagini.</p> <p>Adițional, menționăm că în sinteza proiectului este inclusă o propunere de modificarea a Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, a cărei statut nu este clar. Având în vedere că acesta nu este inclusă în proiect, înțelegem că a fost respinsă de autori.</p>		
<p>Art. XXVIII. – Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 295-308, art. 452):</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (2), cuvintele „și supravegheată de comun acord cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclud;</p> <p>2. La articolul 6:</p> <p>alineatul (10), la final se completează cu cuvintele „și măsurilor necesare în corespundere cu legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal”;</p> <p>alineatul (11) lit. b) va avea următorul cuprins „b) verifică scopul și temeiul legal declarat de participant pentru accesarea setului de date solicitat”</p> <p>alineatul (11) lit. c) se abrogă.</p> <p>alineatul (13) se abrogă.</p>	<p>Guvernul</p> <p>Art. XXVIII. – Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate va avea următorul cuprins: 12</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (2), cuvintele „și supravegheată de comun acord cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclud;</p> <p>2. La articolul 6: alineatul (10), se completează cu cuvintele „și măsurilor necesare în corespundere cu legislația din domeniul protecției datelor cu caracter personal”;</p> <p>alineatul (11) litera b) va avea următorul cuprins „b) verifică scopul și temeiul legal declarat de participant pentru accesarea setului de date solicitat”</p> <p>alineatul (11) litera c) și alineatul (13) se abrogă.</p>	<p>Se acceptă. Propunerea are un caracter redacțional.</p>	<p>Se acceptă <u>opinia autorului</u></p>

<p>3. La articolul 7, alineatul (2) se completează cu litera a)1 cu următorul cuprins: „a)1 verifică existența scopului și temeiului legal asupra setului de date care urmează a fi consumat;”</p> <p>4. La articolul 11: alineatul (2) cuvintele,, doar cu autorizarea prealabilă de către autoritatea competentă și de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru setul de date solicitat” se substituie cu cuvintele „în condițiile legislației privind protecția datelor cu caracter personal”;</p> <p>la alineatul (3), cuvintele „ și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclude;</p> <p>5. La articolul 12, alineatul (5), cuvintele,,de comun acord cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclude.</p>	<p>3. La articolul 7, alineatul (2) se completează cu litera a)1 cu următorul cuprins: „a)1 verifică existența scopului și temeiului legal asupra setului de date care urmează a fi consumat;”</p> <p>4. La articolul 11: alineatul (2) textul,, doar cu autorizarea prealabilă de către autoritatea competentă și de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru setul de date solicitat” se substituie cu textul „în condițiile legislației privind protecția datelor cu caracter personal”; la alineatul (3), textul „ și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclude;</p> <p>5. La articolul 12, alineatul (5), textul „de comun acord cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal” se exclude.”</p>	
<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>6. La articolul 82, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se realizează în scris, autoritatea publică întocmește, odată cu inițierea procedurii, un</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u> se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Copiile scanate în format electronic ale documentelor oficiale emise pe purtător de hârtie și înscrise în format electronic pe care nu s-a aplicat semnătura electronică, se utilizează liber în raporturi cu autoritatea publică și pot fi incluse la dosarul</p>	<p>Se acceptă</p>
		<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>dosar, electronic sau pe hârtie, care va conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura în cauză. Dosarul electronic conține copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente electronice, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p>	<p>administrativ, în măsura în care actele normative nu impun expres aplicarea semnăturii pe documentele/înscrisurile în cauză sau respectarea cerințelor pentru documentul electronic.”</p>	
<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 28:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare este obligatorie în toate cazurile când aceste mijloace pot fi aplicate, cu excepția cazurilor când legea stabilește altfel.”</p> <p>la alineatul (2) după cuvintele „în scris” se completează cu cuvintele „în formă electronică sau pe suport de hârtie”.</p> <p>6. La articolul 82, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u></p> <p>Cu referire la modificările propuse la art. 82 din Codul administrativ nr. 116/2018, atenționăm că, în cazul în care autorul intenționează să echivaleze dosarul electronic cu cel pe hârtie, înțelegem că și exigențele înaintate față de documentele din cuprinsul dosarelor ar urma să fie echivalente. Spre exemplu, în condițiile în care un dosar administrativ pe hârtie conține originalele anumitor acte, în cazul dosarului electronic acestea ar urma să se regăsească, similar, în original (potrivit noțiunilor din Legea 91/2014). În caz contrar, scanarea unor acte și sistematizarea acestora în format electronic nu ar reprezenta, <i>stricto sensu</i>, decât o copie a dosarului întocmit și menținut pe format de hârtie.</p> <p>Într-o altă ordine de idei, atribuirea sarcinii angajatului autorității publice de a confirma autenticitatea documentelor originale</p>	<p>Se susține parțial.</p> <p>În formularea propusă la alin.(1), pentru dosarul electronic se preconizează toate categoriile de documente. Exact ca și în dosarul convențional, în care pot fi nu doar documente originale, dar și copii ale acestora. Astfel în dosarul electronic sunt fie copii scanate (autentificate de responsabilul din APL), documente electronice originale și orice alte înscrisuri expuse în format electronic. Însă pentru claritate, suntem de acord că sintagma „documente electronice” (din enumerare) necesită să fie substituită cu „documente originale în formă de document electronic”. Astfel ultima frază va avea următorul cuprins:</p>
		<p>Se acceptă opinia autorului</p>

<p>realizează în scris, autoritatea publică întocmește, odată cu inițierea procedurii, un dosar, electronic sau pe hârtie, care va conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura în cauză. Dosarul electronic conține copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente electronice, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p>	<p>prezentate de către participanții la procedura administrativă, fie a copiilor scanate ale acestora, este excesivă și improprie și urmează a fi exclusă.</p>	<p>„Dosarul electronic conține, după caz, copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, <u>documente originale în formă de documente electronice</u>, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p>	
<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>13. La articolul 120, alineatul (1) litera (i) va avea următorul cuprins:</p> <p>„i) semnătura olografă a colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ sau semnătura electronică din partea autorității care a emis actul administrativ.”</p>	<p><u>Serviciul de Informații și Securitate</u></p> <p>Propunem expunerea în următoarea redacție a Art. XXIX punctul 13. ”semnătura olografă sau electronică a angajatului autorității publice care a emis actul administrativ” or în numele autorității publice semnază persoana cu funcție de răspundere, iar certificatele cheilor publice pentru semnături electronice se eliberează doar persoanelor fizice , care pot activa în interesul persoanelor juridice.</p>	<p>Se acceptă. se propune următorul cuprins:</p> <p>„i) semnătura olografă/electronică a colaboratorului autorității publice care a emis actul administrativ sau semnătura electronică din partea autorității care a emis actul administrativ.”</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 28:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și</p>	<p><u>Guvernul</u></p> <p>La art. XXIX – Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018, pct.13 propunem de perfecționat redacțional și de expus în următoarea redacție: 13 „13. La articolul 120, alineatul (1) litera (i) va avea următorul cuprins: „i) semnătura olografă/electronică a colaboratorului</p>	<p>Se acceptă</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

<p>corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare este obligatorie în toate cazurile când aceste mijloace pot fi aplicate, cu excepția cazurilor când legea stabilește altfel.”</p> <p>la alineatul (2) după cuvintele „în scris” se completează cu cuvintele „în formă electronică sau pe suport de hârtie”.</p> <p>6. La articolul 82, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se realizează în scris, autoritatea publică întocmește, odată cu inițierea procedurii, un dosar, electronic sau pe hârtie, care va conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura în cauză. Dosarul electronic conține copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente electronice, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.</p> <p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 28:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p>	<p>autorității publice care a emis actul administrativ sau semnătura electronică din partea autorității care a emis actul administrativ”.</p>	
<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 28:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p>	<p><u><i>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</i></u></p> <p>Art. XXIX, modificarea Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018:</p> <p>1) Art. 28 alin. (2), pentru păstrarea unității de terminologie, cuvintele</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

<p>„(1) Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului. Realizarea procedurii administrative prin intermediul mijloacelor electronice de comunicare este obligatorie în toate cazurile când aceste mijloace pot fi aplicate, cu excepția cazurilor când legea stabilește altfel.”</p> <p>la alineatul (2) după cuvintele „în scris” se completează cu cuvintele „în formă electronică sau pe suport de hârtie”.</p> <p>6. La articolul 82, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se realizează în scris, autoritatea publică întocmește, odată cu inițierea procedurii, un dosar, electronic sau pe hârtie, care va conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura în cauză. Dosarul electronic conține copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente electronice, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p> <p>Art. XXX. Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (republicată la 29.06.2018 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova,</p>	<p>„formă electronică” se vor substitui cu cuvintele „format electronic”.</p> <p>2) Art. 82 alin. (1), pentru același motiv, cuvintele „<i>electronic sau pe hârtie</i>” se vor substitui cu cuvintele „<i>în format electronic sau pe suport de hârtie</i>”.</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>
<p>Guvernul La Art. XXX. textul „Art. XXX. Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (republicată la 29.06.2018 în Monitorul Oficial</p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>	<p style="text-align: center;"><u>Se acceptă</u></p>

<p>2017, nr. 216-228, art. 349), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 3: La noțiunea „date individuale”, cuvintele „fizice și juridice” se substituie cu cuvintele „juridice și fizice, inclusiv date cu caracter personal”.</p> <p>2. La articolul 16, alin. (2), după cuvântul „inclusiv” se completează cu cuvintele „ date cu caracter personal, precum și”.</p>	<p>al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 349), se modifică după cum urmează:” se substituie cu textul „Art. XXX. Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.216-228, ar. 349) se modifică după cum urmează”</p>	
<p>Art. XXX. Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială (republicată la 29.06.2018 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 216-228, art. 349), se modifică după cum urmează:</p> <p>1. Articolul 3: La noțiunea „date individuale”, cuvintele „fizice și juridice” se substituie cu cuvintele „juridice și fizice, inclusiv date cu caracter personal”.</p> <p>2. La articolul 16, alin. (2), după cuvântul „inclusiv” se completează cu cuvintele „ date cu caracter personal, precum și”.</p>	<p><u>Directia generală Juridică a Secretariatului Parlamentului</u></p> <p>Art. XXX, modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială:</p> <p>1) cu referire la sursa publicării, reținem, că Legea este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-228 art. 349 din 30.06.2017, pentru care motiv se va face substituirea de rigoare.</p> <p>2) Art. 3, noțiunea „<i>date individuale</i>”, reținem, că noțiunea reglementează ca fiind date care permit identificarea „<i>persoanelor fizice sau juridice</i>”, pe cînd proiectul de lege prevede „<i>persoane fizice și juridice</i>”.</p> <p>De altfel, menționăm, că terminologia respectivă este redată diferit în textul legii, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - persoanele juridice și persoanele fizice (art. 5, subalin. 1) lit. b); 	<p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Propunerea nu tine de conceptul proiectului propus</u></p>
	<p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă</u></p> <p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>	

<p>Art. XXVII. - Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 58-66 art. 133), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 5 alineatul (2) lit. a), va avea următorul cuprins: „identificarea și verificarea identității clienților în baza actelor de identitate, precum și a documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă sigură și independentă, inclusiv, dacă sunt disponibile, a mijloacelor de identificare electronică, a serviciilor de încredere relevante sau a oricărui alt proces de identificare sigur, la distanță sau electronic, reglementat, recunoscut, aprobat sau acceptat de organele cu funcții de supraveghere și autoritățile naționale competente. Verificarea datelor cu caracter personal prezentate de către beneficiar se efectuează în temeiul obligației legale prevăzute de prezenta lege.”;</p>	<p>- persoane fizice sau persoane juridice (art. 7 alin. (4); art. 18 alin. (7) lit. b);</p> <p>- persoane fizice și juridice (art. 13 alin. (1); art. 16 alin. (2), art. 27 alin. (3). Întru respectarea art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, care prevede, că terminologia utilizată trebuie să fie constantă și uniformă, se vor revedea termenii respectivi, care trebuie să fie uniformi, atât în noțiune, cât și pe parcursul Legii în întregime.</p> <p><u>Banca Națională a Moldovei</u></p> <p>Nu se susține modificările propuse la art. 5 alin.(2) lit.a) deoarece acestea contravin standardelor internaționale.</p> <p>Prevederile actuale ale art, 5 alin.(2) lit.a) transpun în totalitate cerințele recomandărilor FATF-GAFI (R.10) precum și a art.13 alin.(1) lit.a) din Directiva UE nr.849/2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului.</p> <p>Redacția nouă distorsionează termenul general aplicat ce ține de felul în care entitatea raportoare urmează să aplice măsurile de precauție în special de identificare și verificare a identității clientului pe baza documentelor, datelor sau informațiilor obținute dintr-o sursă credibilă și independentă.</p>	<p>Nu se acceptă. Identificarea la distanță se va realiza prin metode sigure recunoscute, inclusiv, aceste metode vor fi consultate cu autoritățile de supraveghere, or, identificarea la distanță are loc și în prezent, iar redacția Legii 308/2017 care este în vigoare nu interzice acest aspect. Mai mult normele de trimitere ale legislației UE sunt irelevante, deoarece descriu aceleași cerințe ca metodele și sursele să fie sigure, fapt ce a și fost prevăzut în proiectul de lege.</p> <p>Formularea pentru modificarea Legii nr.308/2017 a fost discutată și agreată în totalitate cu Serviciul pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	---	---	---

<p>Art. XXIX. - Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309-320, art.466), se modifică după cum urmează:</p> <p>6. La articolul 82, alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Dacă procedura administrativă trebuie realizată în scris conform art.28 sau se realizează în scris, autoritatea publică întocmește, odată cu inițierea procedurii, un dosar, electronic sau pe hârtie, care va conține toate documentele și înscrisurile ce se referă la procedura în cauză. Dosarul electronic conține copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente electronice, orice înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei</u></p>	<p>Se susține parțial.</p> <p>În formularea propusă la alin.(1), pentru dosarul electronic se preconizează toate categoriile de documente. Exact ca și în dosarul convențional, în care pot fi nu doar documente originale, dar și copii ale acestora. Astfel în dosarul electronic sunt fie copii scanate (autentificate de responsabilul din APL), documente electronice originale și orice alte înscrisuri expuse în format electronic. Însă pentru claritate, suntem de acord că sintagma „documente electronice” (din enumerare) necesită să fie substituită cu „documente originale în formă de document electronic”. Astfel ultima frază va avea următorul cuprins: „Dosarul electronic conține, după caz, copii scanate ale documentelor pe hârtie, autenticitatea cărora este confirmată prin semnătura electronică aplicată de persoana responsabilă din cadrul autorității publice, documente originale în formă de documente electronice, orice</p>	<p><u>Se acceptă opinia autorului</u></p>
--	--	--	---

<p>Art. XXXI. (1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege. (2) În termen de 60 de zile din momentul intrării în vigoare a prezentei legi, Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal se lichidează, prin distrugerea documentelor și informațiilor stocate pe suport de hârtie și ștergerea ireversibilă a informațiilor stocate în format electronic. Responsabil de realizarea acestei proceduri este Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. (3) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, în termen de 3 luni din data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba actele normative necesare pentru aplicarea prezentei legi.”</p>	<p><u>Dumitru ALAIBA, deputat în Parlament</u> <u>Se propune completarea Art. XXXI cu alin. (4) în redacția:</u> ”(4) <u>Modalitatea de reglementare, recunoaștere, aprobare sau acceptare va fi stabilită de organele cu funcții de supraveghere și autoritățile naționale competente, în decurs de 3 luni de la intrarea în vigoare a legii.</u>” <u>Amendamentul este propus în scopul responsabilizării autorităților de reglementare în procedura de identificarea la distanță.</u></p> <p><u>Se completează cu un nou Art. XXXI în următoarea redacție :”Art. XXXI. Legea nr.273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.9, art.89), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</u> În tot cuprinsul Legii, cuvintele „și la evidența automatizată în Registrul de stat al populației” se exclud.”</p>	<p>Înscrisuri și informații relevante expuse în format electronic.”</p>	<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>
			<p><u>Se acceptă</u></p>	<p><u>Se acceptă</u></p>

Dumitru ALAIBA
Președintele Comisiei economice, buget și finanțe